

Scolnan secundario di Oranjestad tambe a celebra nan parada escolar di carnaval

Pagina 12

- **Lama bruto ta yega Corsou y Boneiro causando daño**

Pagina 8

- **Tweede Kamer pronto lo discuti un legislacion pa huur pagabel**

Pagina 9

- **Rabia a causa di Messi su ausencia na Hong Kong ta plama**

Pagina 17

Van Huffelen kier mira mas reforma

Pagina 4

ELMAR na doñonan di kavel di Carnaval: Tin kabelnan di voltahe halto bou tera

Pagina 2

Cuba: Regimen ta reconoce cu mas di 1.200 comunidad ta biba den miseria

Pagina 11

CARNIVAL

BINGO

\$35,372

PROGRESSIVE*

MONDAY, FEBRUARY 12 | 1PM

8 Games to Play! \$7 for 4 Cards!

Progressive within 51 Calls	Progressive within 52 Calls	Progressive within 53+ Calls
\$500	\$300	\$200

Special Door Prizes
\$1,500 in Total Payouts!

Double your prize with **POWERBALL B12!****

*Progressive within 50 calls, amount unless hit before 2/12/24. **Except on Progressive.

BINGO Games and Prizes

Game 1	Letter X	\$100
Game 2	Large Diamonds	\$100
Game 3	Lucky 7	\$100
Game 4	Letter H	\$100
30 Minute Break / Pick 5 Winners		
Game 5	+ or Cross	\$200
Game 6	Postage Stamps	\$200
Game 7	Letter T	\$200
Game 8	Full Card	\$500

Alhambra

CASINO AND SHOPS

Open daily 10am to 3am | J.E. Irausquin Blvd #47 | 583.5000 | casinoalhambra.com

Play Responsibly. Visit www.gamblersanonymous.org if you or someone you know has a gambling problem.

Parlamentario independiente Rycond Do Nascimento

“Hulanda ta un aliado importante den e guerra contra corrupcion ‘crioyo’ na e pais aki”

Despues di declaracion di parlamentario di partido MEP Ricky Hoek ken a sigura “cu tur partido politico ta corrupto, no tin cura” y cu MEP a crea leyman pa caba corrupcion, e parlamentario independiente Rycond Do Nascimento a reacciona mirando cu den algun casonan penal cu actualmente ta bao investigacion ta involucra ex-ministernan di partido MEP.

Pa Do Nascimento e argumento cu partido MEP no ta corrupto segun Hoek a sigura, el a trece dilanti cu MEP ta e co-fundador di patronahe politico desde 1986, caminda MEP cu AVP a funda e sistema “corrupto” aki di patronahe politico, ademas e ta puntra su mes “con ex-minister Guilfred Besaril a haya e brio pa haci loke el a haci na Arubahuis? Dicon Chris Romero y Eddie Briesen a haya e brio di haci loke nan a haci den e caso Kwih? Of e campanadonan di minister Dangui Oduber den e caso di Vacuna gate denomina Anglo cu tambe a haya e brio di haci loke nan a haci?”

Pa loke ta trata e leyman cu segun Hoek partido MEP a crea pa loke ta trata integridad y ta pa evita corrupcion, pa Do Nascimento “tanto bale pa bin cu mil ley si na e pais aki no ta ser cumpli cu e contenido di e ley, pero mester admitti si cu hopi di e atakenan cu ta bin contra MEP na e momentonan aki ta bin di parti di personanan, politiconan y partidonan cu tin speransa di bay goberna hunto cu AVP den e siguiente gobernacion, e ora nos mester ta honesto

y sincero di bisa cu prome minister Evelyn Wever-Croes a laga haci un investigacion den e caso di Besaril, na unda el a comparti e contenido di e investigacion cu parlamento di Aruba y el a entrega e rapport di Centrale Accountantsdienst Aruba (CAD) cu Ministerio Publico.” Esey pa su persona ta importante pa motibo cu ora ta pone partido MEP na banda di partido AVP segun e mes a sigura “nos mester conclui cu Sra. Evelyn Wever-Croes ta un santo compara cu Sr. Mike Eman pa motibo cu den tem-

po di Gabinete Mike Eman 1 y 2, Mike Eman no a worry cu tur advertencia cu tabata sosodiendo den Cocolishi y cu e no a laga haci ni un investigacion door di CAD pa lo cual ta Sr. Benny Sevinger, Sr. Otmar Oduber, Sra. Michelle Hooijboer-Winklaar of Sr. Arthur Dowers y mucho menos el a entrega ni un documento na Ministerio Publico, en cambio lo cual AVP si a haci ta pa pusha pa bin investigacion contra partido MEP,” el a bisa. Den esaki, el a amplia cu e investigacionnan cu nan kier

pa haci tabata contra Endy Croes y Eddie Briesen, loke den su opinion ta demostra cu bao gobernacion di AVP tabata “lihe pa proteha friends y lihe pa persigui contrincantenan politico y mas corrupto cu esey, bo no por tin den un sistema ya cu esey ta nifica cu bo sistema ta partidario, cu bo tin prehuicionan y bo ta muestra cu den un pais asina poder ta ser monopolisa.” Pero den esey no ta nifica cu partido MEP segun Do Nascimento punto di bista, no a actua malo, loke e ta nifica ta cu “den e comparacion di AVP y MEP, MEP ta sali miho, pero mester bisa tambe cu Sra. Evelyn Wever-Croes a haci foutnan grandi riba e topico di integridad, e prome fout tabata ta cu el a bay bisa den campaña cu integridad nace, bo ta nace cune, pero e ta un fout pasobra bo ta bagatelisa e problema, cu e ta manera un appel putri cu e solucion ta facilito, como si e solucion tabata cu laga ambtenaar basha abou riba otro y laga esun cu a haci malo sinta riba su blaar, esey no ta e solucion pa e problema di corrupcion institucional cu nos tin na Aruba,” el a comenta. Den sentido aki, e ta sigura cu “Hulanda ta un aliado importante den e guerra contra corrupcion ‘crioyo’ na e pais aki y p’esey en bes di coy pleito cu Sra. Van Huffelen, e Sra. Evelyn Wever-Croes mester demostra na e pais aki cu e landspakket ta importante pasobra pa medio di e landspakket ta bay introduci proceduranan strak cu e ta bay haci imposibel pa haci comercio cu tereno, cu ontheffing of contractnan gubernamental y ora nos a wak

nombramento politico den Setar, den RDA, WEB, Utilities Aruba, entre otro, esey ta e motibo di pakico landspakket ta asina importante.” Do Nascimento ta enfatisa. Asina tambe a declara cu si prome minister ta keda nenga pa un supervision financiero “e ta preparando e cama pa e yunan politico di Mike Eman bay haci y deshaci cu finanzas publico di e pais aki corumpiendo e sistema, usando e fondonan pa metenan politico, esey ta e realidad y si Sra. Evelyn Wever-Croes no ta tuma curashi pa tuma e medidanan aki, e pasonan firme, e ora nos tin cu conclui cu partido MEP ta cobarde pa ataca e problema di corrupcion na su rais den e pais aki.” El a conclui. Nota di redaccion:

- Na Aruba: Na e momento aki tin 4 politico condena penal pa corrupcion.
- Na Corsou: Tin 2 politico condena pa corrupcion y 1 pa asesinato di Helmin Wiels.
- Na Sint Maarten: Tin 2 condena na e momento aki pa corrupcion.
- Partido AVP: Na e momento aki tin 3 condena pa corrupcion.
- Partido POR: Na e momento aki tin 2 politico condena pa corrupcion y 1 sospechoso di husticia na e momento aki den caso Flamingo.
- Partido MEP: Tin 2 sospechoso di husticia na e momento aki, un cu ta den caso Kwih e ex-minister Chris Romero y ex-minister plenipotenciario Guilfred Besaril den e caso Tulipan.

ELMAR na doñonan di kavel di Carnaval:

Tin kabelnan di voltahe halto bou tera

Mediante un comunicado pa prensa, ELMAR ta avisa cu esaki ta e ultimo weekend di Carnaval, na unda nan ta emiti un aviso importante na e comunidad, particularmente esnan cu tin un kavel den e area di Vondellaan riba ruta di carnaval.

E area di Vondellaan, manera hopi parti di Aruba, ta crusa cu infraestructura electrico bou di tera, incluyendo ka-

belnan di 60 KV di voltahe halto pa sigura distribucion confiabel di coriente pa casnan y negoshinan rond di Aruba. ELMAR a ricibi informe cu tin personanan cu ta usando piknan pa hinca bou tera, lubidando cu nan ta coriendo potencial peliger electrico. Intentando di hinca piknan den tera sin e mapa di e kabelnan ta pone riesgonan significativo no solamente pa e individuo cu ta ehecuta e ac-

cion, pero tambe pa comunidad en general. Pa salvaguardia contra e peligernan aki, ELMAR ta conseha doñonan di kavelnan pa no usa pik pa hancra y en bes di esaki, nos ta recomenda utiliza solucionnan alternativo manera saconan di santo, peso, of piedra, cu no ta involvi bora-

Potret aki no ta di Vondellaan, pero ta pa ilustra e kabel subteraneo

Raad van Advies a publica e jaarverslag di aña 2023

Menos proposicion di ley presenta den 2023 compara cu aña anterior

Raad van Advies ta e organo consultativo di Aruba y e consehero independiente maximo di Gobierno y Parlamento riba e tereno di legislacion y gobernanacion. RvA ta, mescos cu Controlaria General y Parlamento, un Colegio Maximo di Estado (Hoog College van Staat). Cual ta un institucion cu ta regla den Constitucion y cu tin un tarea cu nan ta ehecuta independiente di Gobierno y Parlamento.

E tarea principal di e RvA ta duna conseho tocante proyecto di ley y cu esaki e organo ta hunga un papel importante den trahamento di ley. Banda di esaki RvA ta autorisa pa duna conseho riba propio iniciativa tocante e asuntonan cu ta regarda su tereno di trabou. Gobierno y Parlamento por pidi e organo pa duna nan conseho riba asunto cu pa definicion no ta pertenece na e tereno di trabou di e Organo.

Diaranson ultimo e organo a publica e rapport anual di 2023, Jaarverslag 2023, titula 'Resiliencia, resistencia y autonomia', cual ta elabora ariba e diferente topiconan di importancia pa Aruba.

E rapport ta subraya na principio di aña 2023, finalmente, despues di casi 20 aña, e pasenshi y e persistencia di e organo a ser recompensa cu e entrada na vigor di e ley 'Landsverordening Raad van Advies ariba dia 1 di januari 2023.

E organo ta remarca cu e renobacion tan spera aki no tabata solamente un logro pa nan pa e condicionnan pa independisa y e refsorsamento, mas ainda, di autonomia, pero tambe pa nan sistema hudicial. Cu esaki, un contribucion importante a ser duna na e "checks and balances" cu ta esencial pa un democracia por funciona optimal.

"Trabao riba un democracia cu ta funciona bon ta un proceso continuo cu ta rekeri atencion y firmesa di papel di tur e actornan den e proceso aki. Cu e tema di nos rapport anual di 2023 cu ta titula 'Resistencia, resiliencia y autonomia' nos ta spera di duna algun 'food for

thought',” e organo a enfatisa den e rapport.

Nan ta resalta cu e promedios conceptonan ta crea un contradiccion cu e ultimo, sinembargo for di e rapport lo keda cla cu tin espacio pa e factornan aki por hiba e comunidad Arubano hunto na un nivel nobo, un nivel cu no solamente ta desea, pero tambe necesario.

E RvA ta remarca cu despues di e pandemia di COVID-19, a siña cu mester traha lihe riba e resistencia y resiliencia di specialmente e economia di pais. E comprendemento general cu tabata existi na e momento ey a conduci na reaccionnan prome y lihe di goberno, cu a wordo manifesta

den diferente plan y idea. Sinembargo, nan a agrega, e recuperacion solido di e economia Arubano, basa riba e regreso di turismo y tambe na nivelnan mas halto cu prome cu e pandemia a yega, a realisa e temor anteriormente manifesta pa e organo consultativo. "Pasobra, di e plannan cu bon intencion y bon pensa tambe no por bisa cu nan a wordo concretisa, por lo menos significativamente," RvA a resalta.

E organo ta subraya cu ta parce cu e eliminacion di e presion financiero a move e enfoque pa discusionnan tocante un presunto atake na e autonomia di Aruba debi na e exigencianan cu Hulanda a pone tocante e cumplimiento

di acuerdonan anteriormente haci entre e paisnan. E cambio den e panorama politico Hulandes, RvA a destaca, causa pa e eleccionnan ta parce tambe di hunga un rol den e urgencia cu anteriormente tabata presente pa cumpli cu e diferente plannan pa finalmente aborda y mehora e situacion na Aruba ariba diferente tereno.

RvA ta subraya cu apart di e hecho cu mundialmente pa medio di cooperacionnan y integracion economico e concepto di autonomia den su sentido puro ta bira menos comun. E problema aki ta parce di ta mas un discusion politico cu e hendenan no ta realmente interesa den dje. Segun e organo e ciudadano

promedio ta mas interesa den temanan manera diversificacion di e economia Arubano, mehoracion di infraestructura, enseñansa, servicionan entre otro.

E ta agrega tambe cu e pais en su totalidad ta enfrentando desafionan manera e problema serio di purificacion di awa residual (RWZI), escasez di personal den sector hotelero, mientras cu ainda tin construccion di hotel andando, y e escasez dramático di vivienda pa e poblacion local.

E organo ta señala cu e tema di dubbele vergrijzing (embecemento acelera) di e poblacion y e problematica social cu tin, specialmente entre e hobennan, tambe ta parti di e preocupacionnan cu ta preocupa e hendenan y ta mantene nan ocupa y na su turno ta desvia nan di un discusion abstracto tocante autonomia.

"Ta importante, pa motibo di esaki, pa dirigi e atencion atrobe na e meta cu a wordo estableci durante e pandemia. E discusion aki tambe ta wordo trata den e rapport anual di e aña aki," RvA a indica.

Por ultimo, e organo consultativo ta resalta cu un di e cosnan cu ta yama atencion ta cu na aña 2023 a presenta menos proposicion di ley na e organo den comparacion cu e aña anterior. Nan ta subraya cu specialmente e final di e aña tabata, contrario na lo normal, hopi trankilo riba e tereno di ley.

E ta agrega cu pa e motibo ey ta posibel cu esaki lo cambia den 2024 debi na e hopi implementacion di politicanan cu a wordo anuncia, pero cu ainda no a ser implementa. RvA ta warda esaki cu interes y confiansa.

Van Huffelen kier mira mas reforma

Resumen extenso di Landspakket den carta na Tweede Kamer

Den un carta cu fecha 6 di februari 2024, secretario di estado Alexandra van Huffelen a duna relato na Tweede kamer encuan to e progreso logra te awor cu e Landspakket den su diferente version pa e islanan Corsou, SintMaarten y Aruba.

El a relata cu e promer añan a dedica na analisis y investigacion y cu awor por a inicia e trayectonan di cambio, cu den e fase di diseño a costa hopi tempo pero segun e mandatario tabata necesario pa un “proceso cuidadoso, participativo y duradero, acopla na capacidad y contexto di e Paisnan. E investigacionnan tambe a trece dilanti cu mas claridad “e complehidad, impacto, interdependencia y dependencia di e reformanan, cu e consecucionan di esey pa e acercamento y capacidad di implementacion cualitativo y cuantitativo necesario. Pa e Landspakketnan logra segun mi vision cu nos mester mas tanto posibletuma como punto di salida e capacidad di absorcion local y cu refuerzo localmente ta necesario pa un resultado duradero.”

Van Huffelen ta pone enfasis tambe riba necesidad di pone prioridad y ‘temporisa’ como tema importante den discusion cu e islanan, buscando un balance entre e urgencia di e reformanan pa e poblacion y di otro banda e “factibilidad di ehecurion den sentido politico, financiero y practico. E discusion aki no mester stroba e progreso. Mi ta sigui anto e implementacion di e Landspakketnan cu atencion, den cual mi ta den conversacion regularmente cu e promer ministronan di e Paisnan tocante e obstaculo-

nan y e manera con Hulanda por apoya e Paisnan.”

Landspakket di Aruba
Pa loke ta nos isla, e secretario di estado tabata relativamente positivo, observando cu riba diferente tereno tabatin avance. E ta menciona entre otro como reforma importante un sistema fiscal mas simple, cu mas recurso pa gobierno y mas enfasis riba impuesto indirecto. Di e introduccion di e sistema di BTW e secretario di estado ta bisa cu e “implementacion di e sistema di BTW pa reemplaza e actual impuesto riba benta a resulta mas compleho y politicamente sensitivo cu a anticipa.” E ta menciona cu pesey “Aruba a scoge pa un impuesto riba benta ‘na frontera’; como adicon na e sistema actual y banda di esey un serie di cambio cu ta contribui na un sistema mas husto cu un base mas amplio.”

Van Huffelen a continua

bisando cu a pesar cu esakinan ta paso importante, e ta urgi Aruba haci mas cambio, entre otro a traves di simplificacion di e sistema (fiscal) cu mester aumenta e factibilidad di implementacion, y cu esey e cumplimento. Como cu cualkier sistema ta depende di e calidad di ehecurion y e servicio na e cliente, a dicide di duna prioridad na mehoracion di e aparato ehecuror envez di cambio den legislacion di e sistema fiscal, segun Van Huffelen. Esaki ta encera entre otro prioridad pa caba cu e retraso den trabao di obheccion, cual lo bay tuma tres año. Di otro banda ta traha na modernizacion di servicio di impuesto, unda Belastingdienst Caribisch Nederland ta duna asistencia.

En general, Van huffelen ta muestra satisfaccion cu desde firmamento di e Landspakket na fin di 2020, a logra avance riba tur tema, y ta ilustra algun di nan. Como aspecto importante e ta menciona e administracion financiero cu ta forma e base pa presupuesto y cuenta anual. Pa atende e falta di regla y cuadro adecuado riba tereno di reportahe financiero a logra recientemente e sistema di reportahe y tambe den e proceso di presupuesto a logra progreso importante, segun e mandatario, cu a referi na e presupuesto y e ‘voorjaarsnota’ na tempo. E intentonan tuma tin como meta pa año 2026 bira esun unda lopor presenta un cuenta anual cu aprobacion di accountant.

Mehoracion general aparato publico
Pa mehora calidad y efec-

tividad den sector publico ta enfoca riba e restructuracion amplio y ambicioso di e aparato publico, segun e secretario di estado. Esaki cu e meta pa keda dentro di e limite di 10% di GDP. Esaki ta requeri un modernizacion di e instrumentonan di Recurso Humano, pa ambtenaar y tambe automatizacion di proceso clave. Actualmente ta haciendo un ‘kerntakenanalyse’ cu mester identifica e tareananclave. Tambe a diseña un sistema di prestacion pa empleado publico cu mester bin na vigor e kwartaal aki, segun e mandatario. Tur e medidanan lo mester conduci na mehoracion di servicio gubernamental visible, manera gobierno di Aruba tambe a indica, segun Van Huffelen.

Tambe ta haci mencioni di e cambionan den ley pa introduci e registro na Aruba di e ‘Ultimate Beneficial Owner’ (UBO-register) na Camara di Comercio, pa por tin mas vista riba e interesadonan final di empresanan. Tambe cambio di ley pa mehora control riba labamento di placa y financiamiento di terrorismo (AML/CFT). Ta trahando tambe riba proteccion di consumidor y un sistema di garantia di deposito, pa proteha tenedor di cuenta bancario contra posible bancarota di e institucion bancario.

Riba tereno social-economico lo a yega na 2023, despuesdi consulta cu empleador y sindicato, na un decision di principio encuan to un serie di “cambio di sistema drastico”, cu ta abarca entre otro “modernizacion di mercado laboral, den combinacion cu

fortificacion di e sistema di seguro social y ‘handhaving’.” E implementacion di e cambionan den e sistema lo por dura varios año ainda, unda ta enfoca primeramente riba adaptacion di ley y colaboracion entre e organizacionnan involucra. Ta menciona como logro importante pa economia tambe e introduccion di Aruba Fair Trade Authority, cu mester bay contribui na un ‘level playing field’ entre empresa y combati abuso di posicion di poder economico.

A haci mencion tambe di acurdonan den sector di salubridad publico, unda Hulanda ta bay duna apoyo financiero pa fortifica e ‘eerstelijnszorg’. Revision di enseñanza a conduci na un plan integral cu diferente accion cu mester siguiunda e maneho di idioma a keda dicide y ta den implementacion caba. A keda ainda aspecto manera acoplamiento na mercado laboral, calidad di docente, lespakket, y edificio. Ta anticipa cu mehoracion di enseñanza por bay dura sigur un decada ainda y lo costa bastante inversion. Finalmente e carta di Van Huffelen a indica cu encuan to supervision di e sector di wega di placa, ta haci preparacion pa institui un autoridad supervisor. Un ‘kwartiermaker’ lo cumenza traha riba e set up di e autoridad e año aki.

Nota di redaccion:
Den e proximo tempo nos lo referi mas ampliamente na diferente asunto cu a keda trata den e informacion aki encuan to e estado di colaboracion dentro di e Landspakket.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)

Angenette Figueroa (closer editor)

Leo Maduro

Andreina Morillo

Raisa Montilla

Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta

sulaika.croes@cspnv.com

Sulaika Croes

Aviso y Arte

Sandra Loefstrop

Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)

Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)

Omar Ramirez

Martin Boekhoudt

Francis Dirksz

Colaboracion

Associated Press

Ret Karibense

Data Key

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22

Tel: 582-7800

Email: noticia@bondia.com

aviso@bondia.com

info@bondia.com

Website: www.bondia.com

Facebook: [@bondianoticia](https://www.facebook.com/bondianoticia)

Instagram: [bondiaaruba](https://www.instagram.com/bondiaaruba)

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Logronan di reforma... No ta impresiona tanto...

E siman cu a termina secretario di estado encarga cu Asunto di Reino a duna Tweede Kamer un update di e estado di colaboracion cu e islanan autonomo, den cuadro di e Landspakket. En general e mandatario Hulandes a mantene un tono di poco optimismo pa loke ta e avancen den e colaboracion cu ta coriendo mas di tres aña caba. Aunke e opinion encuanto e situacion na Aruba tabata mas positivo, por bisa cu sintoma di falta di capacidad di implementacion y un preferencia pa 'cherry-pick' asunto cu ta conveni politicamente e gobiernonan local, ta algo generaliza.

Tur esey no mester keda un problema, pero ta notable cu cada biaha atrobe na banda Hulandes ta surgi e sorpresa, y iritacion, pa e tipo di dificultad aki. Tin e asombro cu no ta existi cierto legislacion, un condicion basico pa por actua di manera contundente como gobernacion, causando asina retraso den ehecutacion. Ta parece cu cada gobierno Hulandes ta reproduci e mesun desencanto pa e situacion na e islanan, cu ta asina diferente cu na e pais madre. "Bonbini na realidad di un pais Caribense", nos lo bisa, y por favor percura pa na Den Haag conserva e conocimiento y experiencia di traha cu e islanan. Djis haci rotacion cu empleado publico pa nan no bira demasiado rutinario den nan trabao ta un bon principio organizativo den un pais manera Holanda, pero den e caso di colaboracion y supervision di e islanan e por resulta un desbentaha. E otro banda, politico y gobernacion local, ta opera cu hopi experiencia acumula y ta maestro den laga tempo traha na nan fabor. Den e comunicacion cu e islanan ta relativamente facil pa yega na acuerdo tocante meta y principionan di un reforma, pero den practica mayoria di politico local, no tur, ta experto den percura pa cos no cana. Ta papia bunita y alaba cambio y reforma na mesa, pero otro cos ta pa tuma e decisionnan dificil pa efectua e cambionan acorda. Y esey nos por mira den e manera cu a anda cu cierto tema, manera e introduccion di un sistema di evaluacion nobo pa empleado publico. En realidad ta un poco comico pa papia di un sistema 'nobo', si esun bieu no ta digno mes di carga e nomber ey. Si ta supone cu tur hende, cu sano huicio, ta di acuerdo cu un sistema moderno di evaluacion y premiacion pa bon trabao, esey no ta asina. E resistencia no ta bin solamente di sindicato representante di empleado publico, sino tambe di e aparato mes cu al maximo parcialmente ta apoya e reformanan, cu pa promer biaha den historia di e pais lo trece un evaluacion mas obhetivo y

mas husto pa e empleado publico, pero cu esey e manera anticua di pensa y haci, manera den busca fabor y aprobacion politico como criterio mas importante pa promocion, no a desaparece. Ademas ta bin topa cu e realidad cu hasta e departamentonan cu mester carga e reforma lo mester restructura y repobla cu personal profesional y capacita, sino fracaso lo ta e unico garantia. Y kico nos ta mira gobierno local ta haci den e caso aki? Ta anuncia de repente cu entrante 1 di januari 2023 e sistema di evaluacion nobo lo ta na vigor. Claro cu ya mester a reconoce cu e fecha tabata hopi prematuro y cu tur cos ta move pa inicio di 2024. Awor cu nos a yega ey, ta bin resulta cu mester di legislacion nobo... Bon, na soño nan tabata cu no por a premira esey, o ta wega di retraso ta tumando lugar? Awor por anticipa cu e sistema nobo lo move pa 1 di januari 2025, cu su consecuencia previsible... E asunto en principio ta masha simple: cu un sistema mas profesional y husto e politico tin di entrega su grip riba promocion di personal y cu esey ta entrega parti di e poder pa modela e aparato publico segun nan deseo, politico. Ta tuma un sabiduria y un pensamiento di otro nivel moral pa permiti, y hasta promove e cambionan cu obhetivamente ta necesario. Nos no ta mira motibo pa optimismo pa topa cu e sabiduria ey entre nos politiconan.

Algo parecido a tuma lugar cu e reforma fiscal, cu a keda na mitar caminda. E introduccion di un BTW no lo tuma lugar, y esey ta haci cu e beneficio mas grandi pa e ciudadano, e posibilidad di limita e inflacion genera localmente, den cual e actual BBO mes ta hunga un papel primordial cu su caracter cumulativo, awor na 7% pa cada link, ta bira nulo. Nos por comprende cu e reforma interno na servicio di impuesto lo mester a tuma lugar di antemano pa por conta cu e instrumentonan necesario. Nos ta mas di tres aña di a inicia e ruta aki y awor ainda ta bisa cu mester bay haci esey na promer lugar? Ademas, te awe nos no ta mira un simplificacion di e sistema fiscal aboliendo ley fiscal cu ta trece poco placa pero ta costa hopi pa cobra. No tin ningun claridad unda e reforma aki ta bay y ta parece cu gobierno di Aruba ta OK cu esey. Nan lo muestra riba algun logro manera e autoridad di 'free trade' pa stimula un 'level playing field', loke ta un bon paso, pero no mester lubida cu parti grandi di e level playing field mester bin di eliminacion di trato favorable - politico - cu un empresa por haya den un sistema fiscal sin transparencia. Falta hopi anto pa por papia di reforma real.

Conseho di minister a haya presentacion di CITI Bank riba e mercado internacional di capital

Aruba ta prepara pa por bay bek e mercado internacional di capital y pa e motibo aki Minister Maduro di Finansa ta reuni desde aña pasa cu diferente banco.

Algun siman pasa riba peticion di Minister di Finansa, Conseho di Minister a haya un presentacion di ehecutivonan di Citi Bank riba e posibilidadnan pa Aruba riba e mercado internacional di capital.

Ya pa varios decada caba Gobierno ta cubri e necesidad financiero di Aruba riba e mercado internacional di capital. Durante di e pandemia esaki no por tabata posibel, ya cu Aruba su economia y finansa a keda grandemente afecta y cune Aruba a perde e credi-

bilidad financiero cu ta necesario pa haya e confiansa di inversionistanan riba e mercado di capital. Awo cu nos ta cuater aña despues, Aruba a conoce un recuperacion economico y financiero grandi cu ta brinda oportunidad pa por bolbe bay ta activo bek riba e mercado internacional di capital.

Den preparacion pa subi e mercado internacional, Minister Maduro a pidi Citi Bank

pa brinda Conseho di Minister un presentacion pa asina tur Minister por ta na altura di e posibilidadnan cu tin pa Aruba por haya refinancia su debenan cu ta madura den aña 2024. Citi Bank lo bay asisti Gobierno den e preparacion necesario, specialmente pa locual ta trata e evaluacionnan di e companianan di rating cu ta evalua Aruba su credibilidad financiero.

Estudio riba aparato gubernamental ta trece conclusionnan enfoca riba e tareanan di DRH

Dialuna ultimo, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a reuni cu representantenan di Departamento di Recurso Humano y a haya un presentacion di e prome conclusionnan di e estudio riba restructuracion di aparato gubernamental. Esaki ta un estudio cu lo tuma su tempo, y lo tin resultadonan importante pa Aruba.

Gabinete Wever-Croes desde inicio di gobernacion, ta tumando pasonan pa haci e aparato gubernamental mas eficiente pa mehora mas ainda e servicio na ciudadanonan. Den e cuadro aki, tin dos proyecto grandi andando, restructuracion di e aparato gubernamental y e proyecto di e-Government.

Prome Minister a indica cu pa lora ta e trabounan di restructuracion di e aparato gubernamental, den cuadro di e planan di reforma, Landspakket, a palabra cu Hulanda cu nan lo duna asistencia den esaki y Hulanda a 'engaged' PriceWaterHouse Coopers pa haci estudio riba con por optimalisa e aparato gubernamental. Trabounan ya a cuminsa y a reuni cu tur departamento di Gobierno. E prome resultado a keda cla y dialuna ultimo Prome Minister a haya un presentacion pa Departamento di Recurso Humano di e resultado preliminar di estudio aki.

Prome Minister a remarca cu den e estudio a tene cuenta cu diferente tarea. Cua ta e tareanan cu segun ley e departamentonan mester haci y cua tareanan

e departamentonan ta haci cu no ta cay segun ley. Tambe a pone atencion na e tareanan cu lo por wordo privatiza y cua ta e tareanan cu mester stop. Tambe den e estudio a conclui cua ta e tareanan cu mester wordo haci y no ta wordo haci y con pa estructura esakinan miho posibel.

E departamentonan cu ta resorta bou di Ministerio di Asuntunan General y Infraestructura a pasa den e proceso aki y DRH hunto cu Prome Minister a repasa e conclusionnan di e estudio. A base di e conclusionnan aki,

lo sigui cu e siguiente fase den cual lo bin cu proposicionnan concreto kico ta e tareanan cu lo por privatiza entre otro, pa asina restructura e aparato gubernamental y haci'e mas eficiente.

"Na final di dia, e aparato gubernamental mester ta mas eficiente, cu suficiente empleado cualifica y cu tur herment y ekipo pa duna e miho servicio posibel na ciudadanonan di Aruba. Esey ta nos compromiso y nos lo percura pa cumpli cune", Prome Minister a duna di conoce.

Asina bon Nos Papiamento ta...?

title Tocante 'haci bofon di...'; origen y aplicacion

De nos edicion di e siman aki di nos column tocante nos Papiamento, nos ta bay principalmente riba e palabra 'bofon' cu tin un origen interesante, y cu ta hiba nos bastante leu den e pasado cu nos ta comparti cu otro pueblonan.

Ora bo kier haci un hende ridiculo, ta bisa cu bo ta haci 'bofon' di e persona ey. Di unda e palabra aki ta bin? Muy probablemente cerca nos directamente di Spaño, cu conoce e palabra 'bufón', cu ta un payaso cu den su actuacion ta ridiculiza otro hende. E palabra 'bufón' no ta di uso regular mas den idioma Spaño y awendia lo usa 'payaso' na su lugar. E bufón segun varios website Spaño lo tin su origen na Italia ('buffone') y ta e termino pa un payaso cu den Edad Media tabata entretene e corte real. E palabra a haya su caminda tambe den Frances (bouffon) y despues den Ingles (buffoon), manteniendo e mesun significado di 'payaso'. Y pa nos no lubida e otro idioma cu a contribui asina hopi na nos Papiamento, Portugues conoce su 'bufão' cu tin exactamente mesun significado cu na Spaño. Tambe e por referi na un persona cu ta demasiado convencido di su propio cualidadnan y no ta keda sin expresa esaki. Den nos idioma nos lo bisa un persona cu 'gusta gaba su mes'. Igualmente tin tambe 'palhaço' cu ta deriva directamente di 'palha' (na Spaño 'paja').

Den nos Papiamento e uso di 'bofon' no ta un sustantivo y no ta referi na un persona sino ta existi solamente como expresion fiho: 'haci bofon di un o mas persona', e acto di haci un persona ridiculo, a traves di entre otro imita su gesto, voz, forma di cana, y otro expresion personal. Pa lora ta e significado original di 'bofon' nos tambe ta usa e 'payaso' di Spaño. Den e idioma aki tambe 'bufón' no ta conoci mas como sustantivo refiriendo na un persona, sino cu e ta existi solamente como adhetivo pa caracteriza un persona, ademas cu un uso hopi limita den e Spaño contemporaneo.

Pa bay un poco mas leu den discuti e palabranan aki, ta bon pa remarca cu 'payaso' tin un cierto relacion cu e 'paljas' Hulandes. Ta resulta cu 'payaso' posiblemente ta bin di Frances (Paillasse) cu ta referi na un popchi di 'paille' ('paja' na Spaño; 'stro' na Hulandes), cu tabata usa pa spanta pahra, pero cu tabata sirbi tambe como bisti pa un payaso cu ta simboliza un 'espantapájaro'. E penetracion den Hulandes por a bin tanto di Frances como Spaño, esey ta dificil pa averigua. En todo caso Hulandes tin hopi palabra adopta di ambos idioma, den caso di Francia pa su cercania y di Spaña pa e dominio den pasado di e pais ey riba lora awe ta Hulanda y Belgica. Uso di 'paljas' ta mas comun den sur di Hulanda y na Belgica.

Idioma Italiano tambe conoce su variante, cu ta 'pagliaccio' o 'bajazzo'. E promer palabra ta e equivalente di e 'payaso' Spaño y e ultimo aki tin su version na Spaño tambe cu ta 'bagazo' pero no den e sentido di 'payaso'. Esaki ta referi mas tanto na e residuo cu ta keda di cosecha di grano o di caña di sucu. Claro cu na Aruba e expresion 'de bagazo no se hace caso' ta bon conoci, cu ta referi na un persona 'cu no ta sirbi pa nada', segun esun cu ta usa e expresion.

Por cierto den nos Papiamento a penetra tambe e termino 'stromanschap' cu den idioma Hulandes ta representa otro variante di e mesun idea di un persona cu ta un 'stroman' cu ta sirbi como reemplazo, y cobertura, pa e doño berdadero di e negoshi. E origen aki tambe ta na e popchi di paja cu a duna origen na e 'bufón' y 'payaso'.

Hulandes, o hulandes? Spaño, o spaño...?

Por ultimo algo totalmente diferente: con ta skirbi por ehemplo nacionalidad di persona, cu letra mayusculo (hoofdletter, capitals), of no? Esaki ta conta tambe pa nomber di idioma. En corto bisa, hopi di nos hendenan tin e custumber di antaño pa sigui e regla Hulandes di usa mayusculo. Sin embargo, nos ta mira tambe ultimo tempo regularmente cu ta skirbi 'hulandes' o 'spaño' lora ta e forma maneha den e ultimo idioma aki. Segun regla di ortografia di Papiamento nos ta skirbi semper e tipo di palabra aki cu mayusculo, asina anto: Hulanda, di nacionalidad Hulandes. Riba internet nos ta mira naturalmente lo contrario y esey por ta debi na e flexibilidad cu nos a adopta den skirbimento den medio social. Ta bon si pa sa kico ta corecto.

LOTTO 5 Afl. **375.000,-**
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto. sorteo ta awe nochi 7:45 pm

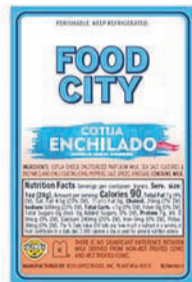
Merca:

Dipnan di bonchi, enchilada y kitnan di taco ta entre e productonan nobo conecta cu plamamento di listeria

(AP)—A pidi pa debilbe mas producto durante e plamamento letal di listeria, incluyendo snacknan cu por ta parti di e menu pa fiestan di Super Bowl e diadomingo binidero.

Dipnan di bonchi, enchilada di galiña, saus di cilantro y kitnan di taco bendi na tienda manera Costco, Trader Joe's y Albertson's ta forma parti di e producto cu mester ser debilbi traha pa Rizo Lopez Foods, Inc., di Modesto, California, segun oficialnan federal di salud a bisa.

Productonan di lechi traha pa Rizo Lopez Foods ta e fuente di e plamamento di listeria cu a mata dos hende y a haci mas cu dos decena malo desde 2014, segun CDC. Oficialnan di salud a investiga malesanan na 2017 y 2021, pero por a confirma e fuente sola-

mente a base di informacion nobo di inspeccion y laboratorio ora mas hende a bira malo den december.

Rizo Lopez Foods a pidi pa debilbe mas cu 60 keshi

moli, yogurt y sour cream dialuna cu a ser bendi bao di marcanan Tio Francisco, Don Francisco, Rizo Bros, Rio Grande, Food City, El Huache, La Ordena, San Carlos, Campesino, Santa

Maria, Dos Ranchitos, Casa Cardenas, y 365 Whole Foods Market.

E gobierno federal a bisa cu consumidonan mester consulta e tabel di e Food and Drug Administration

(FDA) tocante productonan cu mester ser debilbi pa informacion actual tocante descripcionnan, tamanonan y fechanan di vencemento. E departamento di agricultura Mericano tambe a publica un alerta di salud publico pa cierto burrito di Amazon kitchen cu ta contene ingredientenan traha pa Rizo Lopez Foods.

Aproximadamente 1,600 hende ta bira malo cu listeria tur aña, segun CDC. Infeccionnan di listeria por causa malestar grave y, den casonan incomun, morto. Hendenan cu ta na estado, mas bieu cu 65 aña of tin un sistema di inmunidad zwak ta mas vulnerabel. Sintomanan—manera dolor di musculo, keintura y cansancio—usualmente ta cuminsa dentro di dos siman despues di come cuminda contaminada, pero por cuminsa mas trempa of mas laat.

Griep ta keda andante na Merca, disparciendo den algun areanan y intensificando den otro

(AP) — E virus di griep ta keda andante na Merca, intensificando den algun area di e pais despues di varios siman di loke a parce un caida nacional.

Data di e centro di control y prevencion di malesa (CDC) publica diabierna a muestra un caida nacional continuo den hospitalisacionnan di pashent cu griep, pero otro indicadonan a subi—incluyendo e cantidad di estado cu nivelnan halto of hopi halto pa malesa respiratorio.

Trafico di pashent a calma un poco den e partinan zuid-oost y West Coast, pero malesanan cu ta parce griep ta keda aumenta den e Midwest y a keda subi y baha den algun luga. Siman pasa, reportahenan tabata riba nivelnan halto den

23 estado—un aumento for di 18 e siman prome, oficialnan di CDC a bisa.

En general, griep ta “peak” na Merca entre december y februari. Data nacional ta sugeri cu e peak di e temporada aki a bin mas laat den december,

pero un segundo aumento semper ta posibel. Esey a sosode den otro temporadanan di griep, unda cu e segunda peak frecuente—pero no semper—ta mas abao cu e prome, Budd a bisa.

Te awo, e temporada tabata

tipico, Budd a bisa. Segun calculacionnan di CDC, desde e comienso di october, tabatin al menos 22 miyon hende malo, 250,000 hospitalisacionnan, y 15,000 morto debi na griep. E agencia a bisa cu 74 mucha a muri di griep.

Ta parce cu malesanan relatada na Covid-19 a peak durante e mesun momento cu griep. Data di CDC ta indica cu hospitalisacionnan causa pa coronavirus no a yega na mesun nivel compara cu tres winter pasa. Covid-19 ta poniendo mas hende den hospital compara cu griep, e data a muestra.

E trend nacional a sosode na Chapel Hill, segun Dr. David Weber, un experto di malesanan infecciosas na e University of North Carolina.

Weber tambe ta un dokter di prevencion di infeccion na UNC Medical Center, unda aproximadamente un luna pasa mas cu 100 di e 1,000 camanan di e hospital a ser yena cu hende cu tin Covid-19, griep of e virus respiratorio RSV.

Esey no ta malo compara cu algun winter pasa—na cierto momento durante e pandemia, 250 cama a ser yena cu pashentnan cu Covid. Pero tabata malo caba cu e hospital mester a declara un emergencia di capacidad pa asina e por trece mas cama temporalmente, Weber a bisa.

Awo tin aproximadamente 35 cama yena cu pashentnan sufriendo di un di e virusnan ey, mayoria di nan Covid-19, el a agrega.

Aumento den robo contra turistanan na Corsou: 68 reporte den 2023

(CuraçaoChronicle) - Den año 2023, 68 turista a reporta robo na Corsou, un moda preocupante tocante e siguridad di e bishitantenan riba e isla. E figuranan aki a ser revela pa Miembro di Parlamento pa partido MFK Ramon Yung, ken a trece atencion na e situacion di siguridad riba e isla.

Ademas di e turistanan, 215 residente tambe a reporta incidente di robo, subiendone total na 283 caso.

Mayoría reportahe di e robo a tuma luga den areanan di turista popular manera Bapor

Kibra, Bullenbaai, Penstraat, Skalweg, Pietermaai y Bredestraat Otrobanda. E areanan aki ta atrae hopi bishitante anualmente y ta crucial pa e isla su sector di turismo. E reportahenan di robo na año 2023 ta parti di algo mas amplio den e crimen di e isla. Yung a presenta un bista di e estadística di crimen durante e último añanan, indicando cu mientras e cantidad di asesinato a disminui desde año 2017, e cantidad di robo ta subi y baha. Den año 2017, Corsou a mira 482 robo, un cantidad cu a varia den e añanan despues, cu 169 caso den e último año.

Yung a enfatisa e importan-

cia of medidanan preventivo y un metodo directo pa garantiza e siguridad di residentenan y turistanan. “E ta crucial pa analisa unda e concentracionnan di crimen ta localisa pa asina nos por in-

terveni mas efectivamente,” segun e Parlamentario. E tambe ta enfatisa e importancia di crecimiento economico como un manera di reduci crimen sin embargo tambe a nota cu den temponan di

dificultad financiero, un aumento den crimen conhuntamente cu robo hopi biaha ta ser observa.

E discusion tocante e siguridad di turista no ta nobo. Anteriormente a nota cu tin un falta di control y siguridad den cierto areanan di turista. Yung ta haci un yamado pa colaboracion cu stakeholder pa mehora e situacion di siguridad pa bishitantenan: “Nos mester enfoca n solamente riba crecimiento economico pero tambe traha hunto activamente cu tur partidonan involucra pa provee nos turistanan cu un experiencia sigur.”

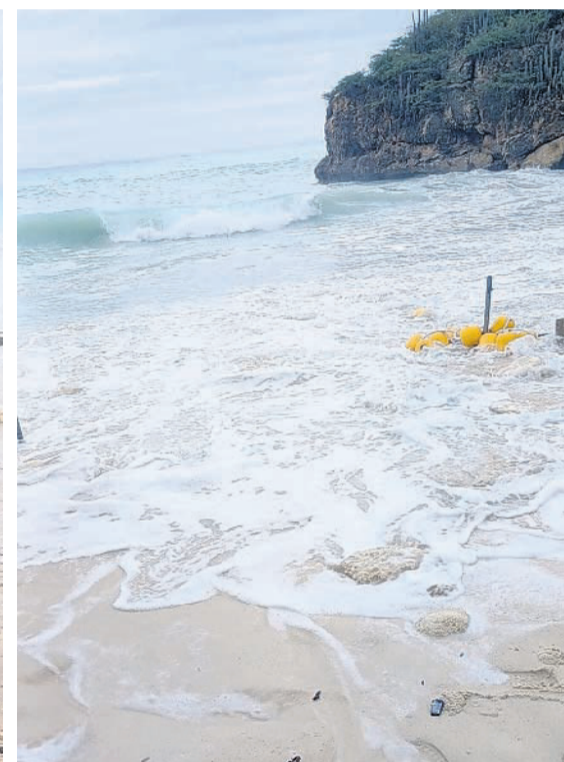
Lama bruto ta yega Corsou y Boneiro causando daño

(CuraçaoChronicle) - Un golpi di lama bruto y olanan halto a golpia Corsou ayera, causando cu Servicio Meteorologico duna un alerta di código geel pa algun parti di e lama di e isla.

Na localidadnan manera Playa Piskado, e landadonan y operadonan di barconan chkito a ser avisa pa checuta cautela cu e advertencia den efecto te cu ayera atard. E lama turbulento a haci un daño considerabel riba ambos Boneiro y Corsou. STINA-

PA (National Parks Foundation) a otorga un advertencia na Boneiro, consehando doñonan di boto, buceadornan y deportenan di lama pa tin extra cautela.

Ta anticipa cu e condicionnan di tempo aki lo persisti te diadomingo. Despues cu biento cambia di direccion, nan a ricibi varios reportahe cu a mira jellyfish, incluyendo e Man o’ War Portugues. A causadi e preocupacionnan di siguridad, Washington Slagbaai Park na Boneiro a ser temporariamente cera.

Parlamentario Mc William: “Minister mester stop di gaña, gobierno a dicidi di no cobra Curoil BTW”

(CuraçaoChronicle) Miembro di Parlamento - Gisselle Mc William, pa partido MAN/PIN, a

trece dilanti preocupacion cu Minister di Finanzas su declaracion publico tocante Curoil su debe di BTW di mas di 80 miyon na e gobierno. E gobierno su intencion aparente ta exclui Curoil for di su obligacion cu a causa consternacion den e comunidad. Sin embargo, segun Mc William, e minister un biaha mas ta cambiando e berdad y gañando e publico.

Conseho di Ministernan a tuma un decision y a manda Curoil su carta di peticion na Curoil na ambos WJZ y Sector di Asuntonan di Impuesto. Considerando e negociacionnan andando pa un operador nobo den

termino cortico, mester a yega un conclusion, specialmente tocante e impacto di paga importacion riba productonan concerni. Consecuentemente, e gobierno a instrui su departamento legal pa prepara un cambio den e ley, sigurando un tarifa di 0% pa tur producto cu Curoil mester pa importa.

Den un carta di dia 16 di september, 2019, dirigi na Conseho di Ministernan, Curoil a haci un peticion pa mantene e importacion di 0% aplica na LSD y ULSD pa tur otro producto di petroleo a causa di e falta di operacion di Pdvsa/ISLA na e refineria.

E administracion di Aduana,

notando e forsa oficial di e cambio di ley di impuesto no a ser ricibi, a sigui manda Curoil invoice di impuesto di importacion riba tur producto necesario. Curoil no a paga esaki, cumpliendo cu e decision di e Conseho di Ministernan. Adicionalmente, e invoicenan aki no a ser entrega na Bureau di Telecomunicacion y Post (BTP) di Aduana pa inclusion di e prijs di gasolin pa e mercado local.

E ta esencial pa nota cu e impuesto di entrada riba gasolin importa pa consumo local nunca a contribui na e gobierno su ganashi di mas di 100 año. Pa e motibo aki, no tin problema di “perdida” den ganashi di gobierno.

Homber di Vlaanderen cu a asesina su ex na Delft ta haya sentencia di 27 aña den prizon

(NLTimes)—E corte di Den Haag a sentencia Juanito V. di 32 aña pa 27 aña prizon y tratamiento obligatorio den un institucion psiquiatrico pa e hincamento fatal di su ex-pareha. OM a demanda 23 aña den prizon cu demanda 23 aña den prizon cu tratamiento obligatorio den un institucion psiquiatrico contra e conde-nado di Vlaanderen. “E gravedad di e hechonan ta merece un castigo mas halto,” e corte a agrega.

E victima di 33 aña a ser asesina den pleno dia riba 5 di februari aña pasa. E victima a separa cu V. net prome cu

e incidente. Despues cu V. a caba un les di boxeo, el a core for di Antwerp pa Delft cargando dos cuchiu. E yiu muhe di 6 aña di e victima ta-

bata testigo.

E corte ta bisa cu dos intento pa asesino a ser proba y tambe un carga di asesinato.

V. a manda un bon amigo di dje un mensahe en camino pa Delft unda el a skirbi, “mi kier esey cla prome despues mi mes.” E corte a bisa cu “esey” ta referi na e victima. Segun e corte, esaki ta constitui accion plania y, p’esey, asesina premedita. Segun e corte, V. “a tuma e bida di su ex-pareha brutalmente”. El a hinca e victima “den un manera repugnante” despues cu e padrastro y mama no tabata den su bida mas.

E sospechoso, ken a ser deteni despues di un persecucion na Belgica, a skirbi riba Facebook en camino pa Antwerp cu el a hinca tres hende, “un di cual ta e persona cu mi ta-

bata stima. Mi no por a acepta e hecho cu el a laga mi.”

E corte ta culpa V. di no ta honesto tocante e caso. El a bisa cu e no por a corda nada mientras cu el a conta su ruman homber via telefon cu a ser graba cu el a corda tur cos. “Cu esaki el a muestra cu e no ta worry tocante e famia di e victima y cu tin pregunta,” segun e corte, cual a impone un sentencia mas halto cu loke OM a demanda parcialmente pa e motibo aki.

V. no tabata presente na e veredicto. E corte a prefera cu e tabata presenta.

Rutte lo biaha bay Israel y e teritorionan Palestino dialuna binidero

(NLTimes)—Prome minister demisionario Mark Rutte lo biaha atrobe pa Israel y e teritorionan Palestino dialuna binidero pa discuti un alto el fuego entre Israel y Hamas.

E Servicio di Informacion Gubernamental a reporta cu Rutte lo papia cu su colega Israeli, Benjamin Netanyahu, y minister Benny Gants. Despues e lo papia cu prome

minister Palestino Mohammad Shtayyeh.

“E importancia di un alto el fuego inmediato cu mester resulta den un solucion sostenibel lo ser discuti durante e reunion,” e servicio a bisa. Rutte tambe lo trece ayudo humanitario na Gaza, como tambe e importancia di e rehennan libera y “e necesidad di un solucion duradero pa e conflicto.”

Tweede Kamer pronto lo discuti un legislacion pa huur pagabel

(NLTimes)—Tweede Kamer ta bay aborda e legislacion di Huur Pagabel lihe. Un mayoria di e comision cu ta responsabel pa e topico aki a dicide di trece esaki riba e agenda den un reunion priva. VVD y BBB tabata kier a declara e legislacion como controversial pero e mocion a ser rechasa. E gabinete demisionario a insisti riba un tratamento lihe, pasobra e ley lo resulta den un reduccion di huur significante pa miles di hogar.

Minister di vivienda, Hugo de Jonge, a entrega su legislacion na Tweede Kamer diamars. Si esaki ser aborda lihe pa Tweede Kamer, e fecha cu esaki lo ta efectivo lo por ta 1 di juli mes, cual a spera pre-

viamente. Sino e lo cuminsa di 1 di januari 2025. E enfoke di e ley nobo ta cu e sistemanan di punto ta ser expande pa asina rekisitonan legal lo aplica mas na hogarnan den e sector priva. E huur no por surpasa 1,100 euro pa luna si e hogar no ta cumpli cu e rekisitonan aki.

E huur lo baha pa un averahe di 200 euro den mas cu 300,000 hogar cu e contract di huur nobo. E speransa ta cu lo agrega mas vivienda pagabel den plaso largo pa asina hende cu un salario averahe tin miho chens pa haya hogar pagabel. Calculacionnan ta bisa cu mas cu 40% di huurdonan di sector medio ta pagando mas cu loke ta razonabel, specialmente den ciudadnan grandi. Ademas, debi na e deficit di vivienda,

huurnan sa aumenta hopi ora tin residente nobo; huurnan ta aumenta en averahe pa mas cu 10% (160 euro pa luna).

E ley nobo lo ta obligatorio, pues propietarioan priva mester adapta nan hogar na e rekisitonan of reduci e huur. E municipionan lo implementa e ley y por kita e per-

miso pa huur cas. Si e ley ser aproba, e regulacion lo cuminsa inmediatamente. Sinembargo, un huur mas abao lo ta solamente implementa ora e residentenan nobo drenta.

De Jonge a cambia e legislacion despues di critica for di Raad van State. E preocupacion tabata cu propietario-

onan priva of invesornan lo sali afo pasobra huurmento priva y construccion nobo no lo ser beneficioso mas. Tin protestanan pa cu esaki for di e sector di real estate, cual ta e motibo pakico VVD y BBB kier a warda cu e legislacion. Sinembargo, e otro partidonan a insisti riba un abordamento lihe pasobra e por yuda hopi residente. E minister ta mira e resistencia for di companianan di real estate como un señal cu nan ta anticipa pa nan ganashinan reduci significativamente.

Brazil: Supremo a ordena Jair Bolsonaro entrega su paspoort pa caso di intento di golpi di Estado

(El Tiempo) – Un hues di Corte Supremo di Brazil a ordena ex-presidente Jair Bolsonaro entrega su paspoort den un tempo di 24 ora, den marco di operacion policial di diahuebs ultimo contra militarnan y aliado politico di e lider derechista pa intento di golpi di Estado, segun medionan local a informa.

E decision a ser tuma pa e magistrado Alexandre de Moraes, ken ta conduci e investigacionnan den e halto tribunal tocante e caso di golpi, cu segun autoridadnan, a actua durante y despues di eleccion di 2022 pa mantene Bolsonaro den e poder y impedi e yegada di Luis Inazio Lula da Silva como presidente.

Polis Federal a cumpli cu 33 orden di entradanan hudicial y 4 di detencion na varios estado Brasileño den e operativo grandi aki cu ta apunta directamente na e manda-

tario y na varios di su compañero, entre nan militarnan di halto rango.

Un asesor di ex-presidente a confirma cu Bolsonaro ta bay entrega su paspoort na auto-

ridadnan. “Den cumplimento cu e decisionnan di awe,” Bolsonaro “ta bay entrega su paspoort na autoridadnan,” su asesor Fabio Wajngarten a sigura.

Di acuerdo cu prensa Brasileño e ex-ministernan y general di Ehercito Walter Braga Netto, Augusto Heleno y Paulo Sérgio Nogueira tambe ta den investigacion, nan a integra e gabinete di Bolsonaro (2019-2022).

E retiro di paspoort di Bolsonaro ta den e 48 medida cautelar ordena pa Supremo contra e personanan investiga, cu tambe ta inclui “e prohibicion di tin contacto cu otro sospechosonan y di sali for di e pais; ademas di nan suspension di funcion publico”.

Bolsonaro capitan retira di Ehercito y lider di derecha extremo Brasileño, ya caba tabata bao investigacion di Supremo “pa incita” su siguidonan, invadi y destrui sedenan di Presidencia, Congreso y Supremo dia 8 di januari 2023, den un intento pa purba tumba e Gobierno di Lula, ken a asumi un siman prome. Den e operacion aki ademas tin tres persona deteni y un

asesor di Bolsonaro, e investigacion ta indica cu e grupo aki “a dividi den nucleonan di actuacion pa expande” e sospechonan di fraude di eleccionnan di 2022, den cual Lula a vence Bolsonaro, ken tabata busca e reeleccion, “incluso prome cu e celebracion di eleccion.” Segun polis, cu e strategia aki nan tabata busca “legitima un intervencion militar.”

Di su parti, e presidente Lula da Silva, a bisa cu e ta kere cu e ex-mandatario Jair Bolsonaro tabata implica den intento di golpi di Estado di januari 2023, aunke el a pidi pa warda e conclusion di e investigacion.

Ademas el a señala cu “Bolsonaro no tabata prepara pa perde eleccion di 2022” den cual el a gana cu un margen cortico di diferencia y cu tampoco Bolsonaro “a tene e balor di asisti na su tuma di posesion pa entrega e cinta presidencial.”

Colombia: Polis mester a interveni den e blokeo di mas di 5 ora cu manifestantenan tabatin dilanti Palacio di Husticia

(El Tiempo) – Pa mas di cinco ora, magistradonan di corte halto y centenares di empleado y funcionarianan hudicial mester a keda den Palacio di Husticia na unda centenares di manifestante, hopi di nan di guardia indigena, a obstaculisa e salida di e sede maximo di husticia Colombiano haciendo usa di forsa.

E situacion violento caminda varios persona cu a purba sali di Palacio a ser agredi, e tension a baha solamente ora polis antitotin a habri e paso memey di golpinan, insultonan y bomba lagrimogeno. Esaki ta e conclusion di e marchanan convoca pa sindicatonan y forsanan politico cercano na presidente Gustavo Petro pa purba di pone presion na Corte Supremo di Husticia pa eligi e sucesor di Francisco Barbosa na Fiscalia General di Nacion.

Despues di dos ronda di votacion, ni un di e tres fiscal candidato a logra e 16 voto necesario. E votacion nobo a keda pa dia 22 di februari y un bes e noticia aki a bira conoci a cuminsa loka Corte Supremo a yama “blokeo violento y ilegal.”

“Corte ta defende y garantiza e derecho legitimo di protesta pacifico y e opinionnan diferente di ciudadanonan y institucional den asuntonan publico di e Nacion. Sinembargo, e oportunidad aki ta condena e blokeo violento y ilegal pa e cual nos cas di husticia a ser sometí,” magistrado

Gerson Chaverra presidente di halto tribunal a señala.

Tambe a agrega cu “Corte Supremo di Husticia ta exige Gobierno Nacional pa brinda e garantianan necesario pa ejercicio di competencia di e corporacion aki y otro huesnan Colombiano cu lo por desaroya sin presion, sin

hostigamiento of menasa.”

Tur e corte a dicidi e exigencia aki pa Gobierno di presidente Gustavo Petro. Corte Constitucional, a traves di su presidente, e magistrado Diana Fajardo, a reitera e respet pa protesta, pero a hala atencion riba “e necesidad di no blokia, presiona of menasa institu-

cionnan di husticia. Tur hues den tur nivel ta rekeri tempo, espacio y condicionnan apto pa un deliberacion adecua y decision den asuntonan y encargo propio.”

Comision Nacional di Disciplina Hudicial a expresa su rechazo “cu firmesa pa actonan y manifestacionnan di violencia, asina como cualkier otro clase di presion y blokeo contra institucionnan di Estado y di podernan publico, Ramo hudicial y nan miembronan den particular.” Presidente Gustavo Petro a sigura cu personanan violento, supuestamente, tabata personanan infiltra y a ordena polis establece ken nan tabata ta.

E marchanan tabata coreponde na un yamada cu Petro a haci diabierna di siman pasa ora a papia di un supuesto “kiebro institucional” y nan a dirigi directamente na Fiscalia. E concentracion aki di no mas di 500 persona a disolve prome cu oranan di merdia di diahuebs ultimo.

E situacion a bira tenso unda magistradonan mester a ser evacua den camindanan alternativo na entradanan principal di e luga, memey di fuerte skema di siguridad y hasta disfresa.

Cuba: Regimen ta reconoce cu mas di 1.200 comunidad ta biba den miseria

(CiberCuba) - E regimen Cubano ta reconoce cu 1.236 comunidad di e pais ta biba den miseria. Asina e Minister di Trabao y Seguridad Social, Marta Elena Feiro Cabrera, a admiti dilanti Miguel Diaz-Canel, den un encuentro di trabao den cual el a sigura cu e 96% di e problemanan relaciona cu e pobreza extremo na e pais ta den proceso di transformacion integral, net na momento cu Cuba ta pasando den un di e pio crisisnan economico di su historia.

E cifranan di e regimen Cubano no ta cuadra cu loke otro organismonan independiente ta aporta. Na maart di aña pasa Cuba ya tabata e pais mas pover di Latino America. Segun e reconocio observatorio electoral internacional DatoWorld, e isla tin un indice di pobreza di 72%, mas ariba cu esun di Venezuela (50%) y Honduras (48%)

cu ta e Estadonan cu ta haci sombra na Cuba den e ranking di Latino America.

Pa yega na e conclusion aki nan a usa datonan aporta pa e Observatorio Cubano di Derechonan Humano (OCDH), cu na september di 2023 a denuncia un aumento hopi preocupante di

e pobreza riba nivel nacional. Den su rapport ariba e Estado di e Derechonan Social na Cuba, e OCDH a papia di un 88% di pobreza extremo, 13 punto mas halto cu na 2022. Mas di mil entrevista realisa pa e estudio aki, a indica cu loke mas ta preocupa e Cubanonan di e isla ta e alimentacion, e salarionan y

e inflacion. Casi shete di cada dies persona cu a participa na e encuesta a wak un gestion hopi negativo di e autoridadnan y mas di ocho di cada dies a señala como insuficiente e inversion den e serviccionan publico manera salubridad y educacion y den otro sectornan manera vivienda y agricultura.

E deterioro di e condicionnan di bida na Cuba ta asina pisa cu paisnan pover di e region mester a haci donacion di cuminda y medicamento. E crisis di e sistema sanitario y di alimentacion ta bira mas grave na e isla memey di un di e inflacionnan mas halto di mundo. Tin prueba cada dia. Esaki ta e caso di un pensionado di Holguin cu lamentablemente cu un pensioen di 1.700 pesos, el a paga mita di su salario (860) pesos pa 10 banana y otro fruta.

Na e situacion economico dificil aki mester agrega e represion pa silencia nan, por ehempel, esnan cu a pidi cambio den e protestanan di 11 di juli di 2021.

E perspectivanan di mehoracion no ta den bista ainda. Despues di e anuncio di e aumento di 500% den e prijs di combustibel varios economista Cubano a adverti cu

Republica Dominicana: Gobierno ta destaca cu inversion na frontera a aumenta un 81.8% den dos aña

(DiarioLibre) - E Gobierno di Republica Dominicana a destaca, a traves di e Ministerio di Economia, Planificacion y Desaroyo, e inversionnan ehecuta y cu ta andando a traves di "MiFronteraRD", un estrategia cu ta impulsa e desaroyo di e shete provincianan y 33 municipio di e zona fronteriso.

E inversion publico promedio na e frontera a aumenta un 81% den e periodo 2021-2023 compara cu 2016-2019. Asina e inversion promedio a pasa di 7.8% di e total ehecuta riba nivel nacional entre 2016-2019 pa 12.2% den 2023, cu un inversion di 25.136 pesos per capita, mas di 2.4 biaha cu e promedio di e periodo anterior, segun e presidente Luis Abinader y Pavel Isa Contreras, Minister di Economia, a indica.

Isa Contreras a resalta cu na e zona fronteriso nan ta ehecuta dos di e proyectonan principal di inversion publico, e proyecto di Monte Grande, na Barahona, y e proyecto di Cabo Rojo, Pedernales, Man-

zanillo, Montecristi, unda cu tin un aliansa publico-privado pa construi un termoelectrico di 800MW. Den e proyecto aki e capital di e sector publico ta di 17.800 miyon di pesos y e capital priva ta di 140 mil miyon.

Durante e presentacion di e logronan di e plan "MiFronteraRD", e Minister Isa Con-

treras a expone, ademas, cu na final di 2024 y cu un inversion di 450 miyon di pesos, nan lo finalisa por lo menos 42 intervencion den 24 comunidad di seis provincia. E obranan aki tin di haber cu e acceso na energia electrico, internet, vivienda, awa limpi y salubridad, beneficiando mas di 1.814 persona.

El a agrega na e lista e mehoracion di mas di 385 kilometer di caminda cu un inversion di 15 mil miyon di pesos, di parti di e Ministerio di Obranan Publico. Isa Contreras a muestra 10 resultado despues cu e gobierno a pone su bista den e zona, caracteriza pa ta un di e regionnan mas pover di e pais. El a presenta tambe e pre-

supuesto di e asociacionnan no lucrativo, cu a pasa di 70 miyon di pesos den 2019 pa 199 miyon den 2024, pa un aumento di 183%.

Riba nivel educativo, e titular di Economia a bisa cu e construcion di dos centro regional di e UASD pa e Ministerio di Vivienda y Edificacion, un na Neiba y otro na San Ignacio de Sabaneta, a representa un inversion total di 1.228 miyon di pesos. Mientras cu den e sector di salud nan a acomoda 16 hospital, centronan di salud y atencion primario, cu un inversion di mas di 305 miyon.

Cu e proyecto "MiFronteraRD" nan ta bet tambe pa reduci 14 buraco structural. Di cual, tin cinco presente na tur e zonanan fronteriso y otro buraconan cu historicamente a compaña su poblacion, haciendo e mas vulnerabel, cu menos oportunidadnan y na mesun momento nan ta genera diferencianan importante cu e resto di e territorio nacional.

70 Alegria y Fantasia 70 Alegria y Fantasia

Keke CARNIVAL 70 Department Store Cura Cabai

Tin bunita articulo pa e temporada di Carnaval tanto pa bo bisti y wak Carnaval of si bo participa den Carnaval.

Nos tin surtido di shorts, keds, sapato, accesorios, jeans, blusa, pechi, sombre y hopi mas articulo bunita pa e temporada.

Scolnan secundario di Oranjestad tambe a celebra nan parada escolar di carnaval

Ayera a tuma luga e parada di carnaval di scolnan secundario di Oranjestad. Un total di nueve scol secundario a participa den e parada di carnaval unda e hobennan a baila, jump y disfruta ariba e musica di carnaval di Aruba.

Mon Plaisir College Mavo, Havo y VWO, EduCampus, Colegio Arubano, La Salle College Mavo, Maria College Mavo, Colegio San Antonio, Ceque College, International School of Aruba, Colegio EPI y Universidad di Aruba tabata e scolnan cu a participa den e parada escolar.

Ayera mainta tambe a tuma luga e parada escolar di scolnan secundario na San Nicolaas na unda un total di cuater scol secundario a participa den e jump up escolar aki. Ademas di esaki varios otro scol rond di Aruba tambe a tene nan celebracion di carnaval ayera mainta ya cu esaki ta e ultimo dianan di celebracion di carnaval 70.

Awe Aruba ta celebra su parada grandi na San Nicolaas y mañan diadomingo ta e gran parada di carnaval na Oranjestad pa asina culmina cu e celebracion di Carnaval 70.

70 AÑA ISLA DI CARNAVAL

Nos tey pa yuda bo cubri tur gastonan di Carnaval, Gosa y disfruta di e temporada aki.

De La Sallestraat | 583-4843
J.G. Emanstraat | 523-4848
Rockefellerstraat | 583-5556
Tanki-Flip, Shaba | 583-4800

Un cantidad grandi di hoben a baila y jump ariba e ruta di e parada cu a sali for di Aruba Entertainment Center ariba

Scolnan Uni di Noord tambe a bisa presente den Carnaval 70 cu su parada yen di color y ambiente

CARNIVAL 70 Island Asia Store
Av. Milio Croes # 122 | T. 583-8888 | (front of Price Smart)

Tin un surtido special pa Carnaval 70.

Nos tin jug di diferente tamaño Blaas, accesorio, bril di solo, keds, sandal, mea, sapato, sweater y T-shirt. Articulo pa bo fantasia di Carnaval y prijs pa tur cartera!

"Giselle" Department Store
Giselle ta cla pa fiesta di Carnaval 70

Pa mucha: Short, blusa, jumper, set di short, badpak, keds y sandalia.

Pa dama: Short di tela y di jeans, top cu spaghetti strap den tur color. Blusa, jeans largo, capri, sandalia, keds y hopi mas.

Pa cabayero: Varios color di bermuda, jeans, T-shirt, tank-top, keds y varios articulo mas.

Nos tin entre otro: Boa den varios color y prijs, hopi model di peluca den varios color largo y cortico. Mascara den varios model, cu luz y cu pluma, cadena di MardiGras den tur color pa mucha y hende grandi. Wimpers y lijn.

Armband y renchi dede y pa orca di luz Panty hose di net den diferente color. Mea te na rueda multicolor. Sticker di stench pa cara y den diferente color.

Corona grandi y chikito di Rhinestone y color di oro. Fasinator den hopi color y cu luz. Hopi estilo di disfras pa mucha y hende grandi.

Nos ta warda bo pa duna bo e mesun bon servicio manera semper cu Giselle ta conoci pe.

For di 8.30 di mainta Compleho Deportivo Frans Figaroa a ricibi e alumnonan di Agnes Kleuterschool, Colegio Felipe

Tel. 586-7104 • Noord 55-A

Ayera mainta scolnan di distrito di Noord tambe a bisa presente den e Carnaval 70 na unda basta mucha a canta, balia y disfruta di e ambiente di Carnaval hunto cu doctenan y mayornan ken tambe a duna nan muestra di apoyo pa e parada di SUN (Scolnan Uni di Noord).

Tromp, Scol Preparatorio Cayena, St. Aloysius School, St. Anna School y Scol Preparatorio Aurora na unda nan a cana y hasta a balia y canticanan mas reciente di Carnaval 70 cu presencia tambe di e Reinanan y Prins cu Pancho di cada scol.

Pa casi 10.30 di mainta despues di a recore parti di Montaña, Sabana Liber finalmente e parada a culmina na misa di St. Anna di Noord, e muchanan a yega un tiki cansa pero esey no tabata impedi pa por termina e mainta cu weganan y otro

actividadnan na cada un di nan scolnan. Ambiente tabata super dushi na unda Cuerpo di Polis tambe tabata presente pa e seguridad di tur y muchanan por a disfruta un poco di full e temporada cu mañan ta bay finalisa cu e parada grandi di Oranjestad y pa 7.30 di anochi na Harbour Arena ta bay tin e kimamento di Momo. Potretnan ta di e parada di muchanan di St. Anna School y di e reinita hopi bunita y dushi di Klas 1B di number Derseny.

SETAR N.V.
Celebrando **70 AÑA** di nos dushi **Carnaval**

Aruba su Carnaval si ta Dushi...

Bishita un di nos seis teleshopnan pa cualkier servicio
Tel. 525-1000 | customercare@setar.aw | www.setar.aw

Carnaval 70 SUPER SHOPPING OOSTSTRAAT 6

Ta celebra Carnaval 70 mas hunto cu bo: Nos tin stenchinan cu luz Luz pa bo curpa Copi cu luz Spada y bañdo cu luz Nos tin tur cos cu bo mester pa Carnaval: te hasta short, keds, T-shirt, jeans y hopi articulo mas!

BiG DEPARTMENT STORE

Ta invita bo bin wak y escohe e outfit cu bo ta desea di bisti pa e temporada di **CARNIVAL 70**

Tin jeans tur color y size y bunita style, keds cu bo por combina. Variacion di shorts y topnan, mea den diferente color, tas chikito cu ta ideal pa e temporada. Eyeshadow y hopi accesorios.

Tambe nos tin diferente outfit pa mucha, teens y hende grandi.

Sinti bo great bisti den Carnaval 70.

Hendrikstraat 8, O'Stad - Tanki Leendert-E

70 AÑA

Ta celebra Carnaval 70 cu bunita articulonan manera peluca, extension pa bo cabey, maquillaje di diferente marca manera e famoso Black Opal, Milani, Palladio, L'Oreal, Maybelline y mucho mas!

Tambe nos tin pintura di huña den diferente color, crema pa proteha pa solo, y hopi cos mas pa ofrece bo. Ta bo mes mester pasa pa bo wak y scoge na bo gusto!

Lucky Cosmetics ARUBA
L.G. Smith Boulevard 124

Opinion ta un seccion di **Bon Dia Aruba** specialmente pa brinda oportunidad na lectoran individual pa expone nan opinion. Contenido publica di ningun manera ta refleha opinion di **Bon Dia Aruba** y ta pa responsabilidad exclusivo di e organizacion/individuo cu ta ofrece esaki pa publicacion. **Bon Dia Aruba** ta reserva e derecho di no publica texto ofreci, si esaki segun e medio no ta cuadra cu e normanan di decencia cu nos ta mantene, pa evita contenido cu ta innecesariamente ofensivo. Esaki suheto na evaluacion exclusivo di **Bon Dia Aruba**.

OPINION

Haci control di Pispis pa e no causa daño na bo mata di Papaya

Papaya Mosaic Virus (PMV) Papaya Ringspot Virus (PRV)

Na multiple ocasion kisas canando den bo cultivo bo ta mira bo matanan cu tipo di plaga cu por causa daño na bo cultivo of kisas tambe nan por transmiti otro tipo di malesanan di mata cu abo no por imagina. Bo ta pensa tin ora ta di unda e malesa of e plaganan aki ta bin y sigur bo lo no tin un respuesta pa e problema cu el a causa ni tampoco con pa combati'e.

Claro si bo laga esaki sali for di man e por caba cu bo cultivo den algun siman. Tin biha e por bay di un malesa pa otro ta dependiendo di e tipo di cultivo cu bo tin. Como departamento responsabel Departamento di Agricultura, Cria y Pesca Santa Rosa tin e deber di informa productornan local riba cualkier plaga of virus cu por causa daño nan na cultivo. Sigur un di e virus nan cu ta activo den e ultimo temponan aki por ta e Papaya Mosaic Virus (PMV) y Papaya Ringspot Virus (PRV)

Pispis

Number comun y number científico; Number na Papiamento "Pispis", Spaño Cochinita Rosada, Cochinita Hibisca, Ingles: Pink Mealy Bug, Pink Hibiscus Mealy Bug, Grapevine Mealy Bug, Grape Mealy Bug, Hulandes: Rose Wolluis, Number Científico: Maconellicoccus Hirsutus.

Origen y aña constata e Plaga Origen di e Pispis aki ta for di India. Pa prome biaha constata den Caribe na Grenada na aña 1992. Na aña 1996 na St. Maarten y na Juli aña 1997 na Corsou. Juli 1997 na St. Eustatius y igualmente na Aruba na 1997.

Ciclo

Pispis tin un ciclo di vida no comun y compleho cu ta duna nan e habilidad pa multiplica den tempo relativamente corto populacion masha grandi. Nan por sobrevivi periodonan di segura como webonan fertilisa cu ta wordo pega na retoñonan of otro parti di mata. Ora cu

tin crecimiento di blachinan nobo ninfanan por sali for di e webonan y ta bira Pispis adulto sin hala y cu nan ta cuminsa produci otro ninfanan bibo mesora manera "Parthenogenetico (sin fertilisacion) Tur ninfa ta femenino cu ta bira adulto mas liher. Un Pispis adulto por produci 80 ninfa bibo den 18 dia y na mes momento tur ta bira adulto den 5 dia, y na nan turno nan ta ripiti e ciclo. Por tin 10 of 12 generacion durante e tempo di yobida. Si e populacion bira denso un generacion por desaroya hala y muda pa un otro mata anfitrión no infesta.

Daño di Papaya Mosaic Virus (PMV) y Papaya Ringspot Virus (PRV)

E tipo di Pispis aki di color blanco ta concentra mas bou di e blachi mata di Papaya. Aki ta caminda cu nan ta hinca nan puy den e blachi di e mata y asina evita cu e contenido sigui pa desaroyamen-

to di e blachi y nan ta chupa e contenido. Hunto cu e chupamento di e contenido di e blachinan nan ta transmiti e virus cu ta "Papaya Mosaic Virus" y e Papaya Ringspot Virus. E Papaya Mosaic Virus ta afecta e blachinan di Papaya caminda cu bo por nota cu e blachinan ta cuminsa haya varios mancha (spotnan) geel cual ta causa e Papaya Ringspot Virus. Esaki ta causa tambe cu e blachinan ta cuminsa deforma y muestra dobla y machica. E manchanan aki ta aparece riba e fruta tambe. Ta causa retardacion di crecimiento di retoño, flor y fruta y declinacion di vigor di e mata. Tur e tipo di mata cu ta di famia "Solanacea" ta haya e tipo di virus aki manera entre otro, Tomati, Promenton, Berehein, E virus aki di PMV y PRV por reduci e produccion di e fruta di Papaya te na 85%. E tipo di virus aki cu ta wordo causa dor di wordo transporta via di vruminga pa otro matanan cu ainda no tin

e virus. P'esey ta bon ta observa bo matanan hopi bon y mantene nan liber di Pispis y tambe vruminga.

Control

E malesa di virusnan aki di Papaya Mosaic Virus (PMV) y Papaya Ringspot Virus (PRV) no tin cura. Mester elimina y deshaci di e matanan contagia completamente. Mester coba y kita e mata completamente for di den suelo y evita pa malesa sigui plama na e otro matanan den vecindario. Dado caso si ta bay corta e mata mester cort'e mas tanto

posibel pareu cu suelo. Mester kima tur locual cu wordo corta of ranca for di suelo pa caba cu e virus. Pero manera tur hende sa cu no ta permiti pa kima. Te na e momentonan aki no tin ningun tipo di pesticida biologico pa combati e virus aki. P'esey lo ta hopi bon pa controla bo matanan regularmente riba e sintomanan cu e virusnan aki pa evita cu e situacion sali for di man. Mantene tambe bo hermentnan limpi si dado caso bo a uza e hermentnan aki riba un mata infesta percura pa desinfecta esaki prome cu bay uz'e riba un mata no infecta. Por haya pesticidanan cu por combati e Pispis na prome instante cu el a wordo detecta riba bo mata. Entre otro por uza cu insecticida (M-pede), Malation, Diazinon, Lannate y Dimethoat (Rogor Blue). Tene na cuenta cu ningun di e pesticidanan ultimo menciona no ta obtenibel na Santa Rosa.

Pa cualkier pregunta por tuma contacto cu Departamento di Agricultura, Cria y Pesca Santa Rosa libremente na tel: 585-8102 of por manda nos un email na info@santarosa.aw.

Chauffeur a brake y a slip bay dal autostacion y core bay, pero a logra gara su number

Diahuebs mainta a drenta informe di un accidente na Sabana Blanco, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente hit & run unda despues di a dal un auto stationa e chauffeur a sigui core bay pero e camara di segu-

ridad a logra capta e auto y e number. Polis di trafico a tuma tur detaye y a keda di bay busca e chauffeur cu a core bay.

Despues di cu homber a agredi'e e kier a pasa auto riba su pareha na Savaneta

Diamars anochi a drenta informe di cu un homber a hera mata un muher na Savaneta, mesora a dirigi polis na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un homber aparentemente M.C. a agre-

di su mesun pareha den un Hyundai Getz color di oro y despues a bent'e pafor di e auto y kier a pasa auto riba dje. Bisiñanan atento a reacciona y e sospechoso a bay for di e sitio. Polis a tuma nota cu e dama ta hopi maltrata y cu sla na su lomba y a pidi

pa ambulance. Na yegada di e ambulance nan a atende e dama y a transporte pa hospital. Polis a bisa e dama pa e bay entrega keho di maltrato y intento di asesinato contra e sospechoso.

Polis a sigui un sospechoso y den persecucion el a ocasiona accidente y huy

Diamars mainta tempran a drenta informe di un actuacion basta sospechoso di un persona na Tanki Leendert den e Nissan Bluebird A31809, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya mesora e chauffeur a primi trot y a bay pabao polis a bay su tras cu "zwaailicht" y sirena. Na yegada di e crusada e chauffeur a subi e caminda sin

duna preferencia na e Chevrolet biniendo for di nort y a dal e bir'e casi 180° y e Bluebird a sigui bay y polis su tras y ora e chauffeur a yega su casa na Tanki Leendert 65V y ora e kier a baha for di e auto polis a detene. Polis ta bao impresion cu e chauffeur lo a tira un arma di candela riba e caminda di santo. No ta conoci si a logra haya esaki. E vehiculo di transporte a bin busca y hiba e sospechoso pa warda di polis.

Scooter recién horta a ser haya parcialmente desmantela den un sitio bandona na Madiki Kavel

Diamars merdia a drenta informe di cu tin un scooter probablemente procedente di ladroncia y cu ta parcialmente desmantela na un sitio bandona

na Madiki Kavel, mesora a dirigi polis na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin haya un scooter practicamente nobo pero parcial-

mente desmantela. Polisnan a confisca e scooter aki pa mas investigacion.

Turista herida ora cu tapa di motor di quad racer a bula y cort'e

Dialuna atardi a drenta informe di un incidente cu hende herida na Pos Chikito, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin haya ambulance caba na e sitio unda un tapa di motor di un quad racer a bula herida e turista cu tabata cune. Esaki a causa un corta na e pia di

e turista. Personal di ambulance a atende e victima na e sitio mes. No ta prome biaha cu un incidente asina ta sosode.

E-Bikers na Amsterdam ta haya boet a causa di tin vehiculo cu ta demasiado lihe

(NLTimes) - Mas o menos 5 persona a ricibi un boet riba diaranson na Amsterdam-Oost pa motibo cu nan ta stuur un vehiculo electrico cu mehoracion, vocero di polis a comparti. Polis a purba e dynamometer di cassis nobo cu, ademas di e control di velocidad existente di moped y scooter, awo tambe por determina si baisnan electrico, pedelec y fat bike ta bayendo mas lihe di loke ta permiti.

E vocero a bisa cu nan a mira alrededor di 20 vehiculo electronico den 2 ora na Stephensonstraat. Mas o menos un kwart di nan a ricibi un boet di 290 euro pa motibo cu asistencia di e pedal no a stop na e 25 kilometer pa

ora permiti. “Esaki ta nifica cu pa motibo cu nan a mishi cu e vehiculo electrico pa e yuda nan, por ehempel, na e

velocidad di 35 kilometer pa ora.” Asistencia di pedal ta permiti te cu 45 kilometer pa ora pa pedelec.

E vocero a bisa cu tin hende cu tabata asombra pa e cantidad di e boet. Si un persona ser gara 2 biaha cu un vehiculo

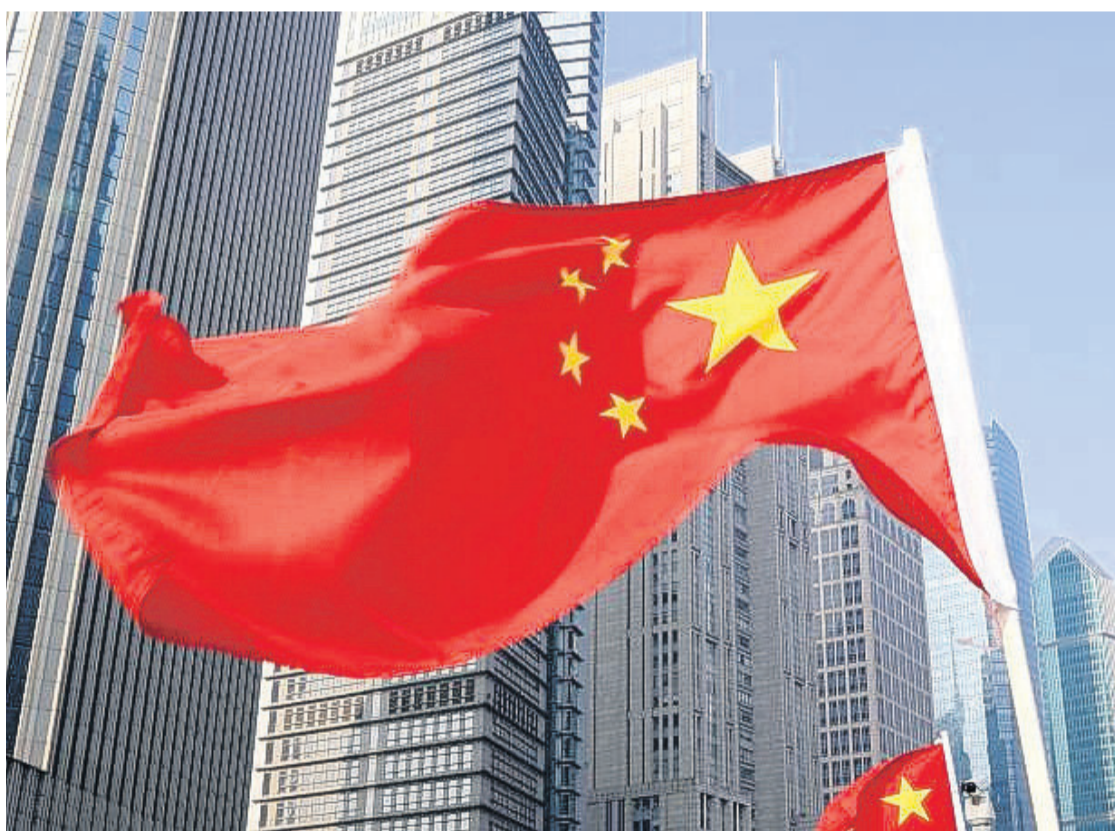
electronico cu e mehoracion di velocidad aki, e lo ricibi otro boet di 290 euro. E ‘two wheeler’ electronico por ser kita tambe si nan ser gara un tercer biaha.

En total, 247 di e dynamometer di chasis nobo aki ta plama den e pais. E vocero a comenta cu e plan ta pa esakinan ser usa tur caminda desde april y mei. E dynamometer di chasis nobo aki lo reemplaza esunnan bieu, cual tin mas cu 15 aña den uso. Nan tabatin mester di un actualisacion caba, segun e vocero. Sinembargo tambe tabata necesario anticipa e aumento den accidente severo entre ciclistanan, cual segun polis, ta conecta cu e aumento den cantidad di vehiculo electrico.

Hulanda ta acusa China di spionahe cibernetico despues cu servicio di siguridad ta descubri malware

(CuraçaoChronicle) - Ministerio Hulandes di Defensa riba diamars a acusa un actor di parti di estado Chines a purba cuminsa un campaña di spionahe cibernetico na Hulanda pa un periodo di tempo extendi. E Ministerio a bisa cu e Inteligencia Militar Hulandes y Servicio di Siguridad (MIVD) a descubri malware Chines avansa cu a haci esaki posibel. E malware a usa e sistemanan di Fortigate for di e compania Fortinet, cual ta oficialmente basa na California.

China ta usa e tipo di malware aki pa spionahe riba rednan di computer, segun e ministerio a bisa. E software tin e intencion di permiti usarionan di computer traha di manera remoto. Fortinet a bisa cu nan ta duna nan productonan di siguridad cibernetico na mas o menos 700,000 cliente global. MIVD a haya e malware, cual el a nombra Coathanger, aña pasa na e ehercito Hulandes riba un red di computer isola. Esaki a ser usa pa Research and Development. Pa motibo cu e sistema aki a ser isola, e no a trece daño na e red di defensa Hulandes. MIVD a publica un boletin tocante e descubrimiento den Ingles pa notifica e empleadonan di

informacion di tecnologia su empleadonan di e menasa.

“MIVD a scoge pa e prome biaha publica un reportahe tecnico riba e metodo di opera di e hackeran Chines. E ta importante pa atribui e actividadnan di spionage aki na China,” Minister di Defensa Kajsja Ollongren a bisa. “Esaki ta e manera con nos ta aumenta nos resiliencia internacional contra e tipo di spionahe cibernetico aki.”

MIVD y e Servicio di Inteligencia General y Siguridad (AIVD) a comparti informacion tocante e incidente y e caracteristica di e malware riba e website for di NSC. “MIVD y AIVD a descubri e malware Remote Access Trojan (RAT) nobo durante un investigacion na respuesta di incidente. E RAT aki ta un malware persistente cu ta opera pafo di e medidanan di deteccion tradicional y e dispositivonan especificamente

diseña pa FortiGate,” NCSC a skirbi.

E malware detecta cu a instala a ricibi acceso pa medio di explota un vulnerabilidad conoci pa dispositivonan FortiGate. MIVD su publicacion pa e motibo aki no ta atribui e vulnerabilidad nobo den dispositivonan di FortiGate. Cu e publicacion, e agencianan Hulandes kier pa e usarionan di e sistema FortiGate su usarionan por determina su nan

a bira victimta. Tambe nan por tuma medidanan pa defende nan mes. MIVD a pidi e organisacionnan cu encontra esaki pa reporta e malware na NCSC. Esaki por yuda stop e campaña di spionahe Chines, nan a declara.

Fin di aña pasa, NRC a revela cu e grupo di hacker Chines Chimera a logra drenta sistema di fabricante di chip Hulandes NXP. E hackeran tabatin acceso na sistemanan di NXP pa mas di 2 aña cuminando for di e fin di aña 2017. Adicionalmente, despues cu a mira un blaas cu ta sospecha di ta Chines y pa vigilancia a ser mira riba Merca un aña atras, polis Hulandes a bisa cu nan lo usa menos drone traha na China. Reportero di Volkskrant Marije Vlaskamp tambe a ser golpia cu violencia y menasa despues di skirbi criticamente tocante China, el a detaya den un articulo publica den april.

Ambos China y Rusia a ser acusa di aumenta e intento di spionahe of Hulanda pa infiltra e forsa laboral di varios organizacion. Esaki a traha di ambos banda, e Inteligencia Hulandes di e servicionan a bisa. Ambos AIVD y MIVD a bisa cu relacionnan a degrada cu e dos paisnan y tin un ‘boon’ pa nan esfuersonan.

NFL lo anfitrióna su prome wega di temporada regular na España otro año

(AP)—E NFL lo bay España den 2025 pa e prome wega di temporada regular den e país ey. E liga a anuncia diabierna na cu su agenda internacional di wega pa e temporada di 2025 lo tin un wega na e stadion iconico di Real Madrid, Santiago Bernabeu.

“Nos no por ta mas emocionado pa trece e miho di NFL, e miho di nos ekipo y top hungadonan na e mas cu 13 milyon fanaticonan na España y partner cu un di e club di futbol mas miho globalmente na Real Madrid den un stadion unico y innovativo,” segun Peter O’Reilly, e hefe di NFL di asuntunan internacional.

E ekiponan cu lo hunga den e wega lo ser anuncia riba un otro fecha pero O’Reilly a bisa cu e ekipo anfitriónado probablemente lo ta un ekipo AFC pasobra ekiponan den e conferencia ey lo tin un extra wega di cas e temporada ey.

O’Reilly a bisa cu hopi ekipo a expresa nan interes caba. Top hungado di Count Kansas City Chiefs, Travis Kelce, ta entre esnan cu a bula na e oportunidad despues di hunga na Alemania e año aki, como tambe Londres y Ciudad di Mexico den pasado.

“E lo ta hopi great,” Kelce a bisa. “E lo ta un oportunidad cu ta pasa un biaha. Mi ta bay papia cu (doño) Clark Hunt awo y hinca e oferta ey. Cualquier chens nos tin pa sali for di Merca y hunga internacionalmente, no lo mester ta dom pa no bula riba e oportunidad ey. E fanaticonan ta mesun emocionante, si no mas ainda, cu Merca. Si Chiefs sali afo bay España, nos lo sigura pa nos disfrut’e.”

E NFL a expande su presencia internacional durante e ultimo añanan cu doñonan votando den december pa autorisa e liga anfitrióna ocho wega internacionalmente den cada temporada. Real Madrid

tabata agresivo pa ser parti di esaki.

“Mi lo kier expresa nos gradicimento profundo na boso y laga boso sa cu ta un honor grandi pa Real Madrid anfitrióna e evento internacional aki cu NFL pa e proximo par año den nos stadion,”

segun Emilio Butrageuno, e director di relacionnan institucional di Madrid. “Pa nos, boso ta e modelo di manejo y un bon compañante di biaha cu ken pa comparti nos soñonan.”

Den 2024, NFL lo tin tres wega na Londres—incluyendo un wega di cas pa e

Jacksonville Jaguars—hunto cu un na Alemania y e prome wega na Brazil. NFL tambe a anfitrióna varios wega na Ciudad di Mexico y ta plania pa regresa eyan na 2026 siguiendo Copa Mundial di e año ey despues cu caba cu renobacionnan na e stadion Azteca.

Rabia a causa di Messi su ausencia na Hong Kong ta plama

(AP) - Un wega amistoso di Argentina na China proximo luna a keda cancela a causa di ausencia di Lionel Messi den un wega di exhibicion na Hong Kong.

Campeon di copa mundial Argentina, ken su capitan ta Messi, luna pasa a pone den schedule un tour di China durante e break internacional di maart 18 pa 26. Weganan a ser poni den plan contra Nigeria na Hangzhou y Ivory Coast na Beijing. Ambos ekipo den oposicion coincidentalmente lo topa na e final di Africa Cup of Nations e fin di siman aki. Sinembargo, Messi, ken ta

den un tour cu su club Inter Miami, a causa rabia den su fanaticonan na Hong Kong ora cu e no a hunga contra un seleccion local diadomingo pasa sino a keda sinta. Messi a bisa cu e tabatin un herida. Sinembargo su excuus no a keda acepta na hong Kong despues cu el a hunga pa 30 minuut na Tokyo contra Visel Kobe. Riba diabierna, bureau di deporte na Hangzhou a cancela e wega amistoso entre Argentina y Nigeria.

“A causa di motibonan cu nos tur conoce, nos a tende for di autoridadnan di supervision cu e condicionnan ta inmaduro pa e wega por sigui dilanti. Awo a ser dicidi cu e

wega lo keda cancela,” Hangzhou Sports Bureau a anuncia riba su cuenta oficial di rednan social.

Un asociacion di futbol Argentino a conta The Associated Press cu e tabata altanto cu e wega a keda suspendi y ta buscando otro luga pa por hunga contra Nigeria. E oficial a papia bao condicion di anonimidad pa motibo cu esaki ta un “topico sensibel.”

Organisadornan na Hong Kong di e wega amistoso entre e club cu Inter Miami a bisa cu nan lo debilbe 50 por ciento despues di e dianan di critica contra Messi di fanaticonan rabia y e gobierno di e ciudad. Hopi usarionan na China a expresa cu nan ta desapunta cu Messi, cu Global Times publicando un editorial unda a bisa cu e impacto di e controversia aki ta “surpasa e mundo di deporte.” Den un publicacion riba diabierna,

organizador local Tatler Asia a pidi despensa na e personanan cu a sinti desapunta pa Messi su ausencia y a bisa cu nan tambe ta desapunta cu e “falta di respet pa e audiencia.”

Ticketan pa e wega ta costa te hasta 624 dollar cada un. Den su declaracion, Tatler Asia a bisa cu lo duna back 7.2 milyon dollar en total, cual ta resulta den un perdida di 5.5 milyon dollar.

Trekkingslijst van de Landsloterij

8 februari 2024

Main table containing 20 columns of numbers representing lottery draws for various categories like TIEN, TALEN, HONDERD, etc.

2de trekking op 8 februari 2024
Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door A. Maduro namens de Directeur van de Gaming Control Board, de getuigen en de directeur van de Landsloterij.

drs. A.P.V. Guillermo
Getuigen:
A. Wallé
K. Kwidama

Table with 3 columns: 1ste Prijs (6731, 6732, 6733), 2de Prijs (34886, 34887, 34888), 3de Prijs (1221, 1222, 1223)

Alle prijzen zijn in Antilliaanse gulden.

UREN VAN UITBETALING:
CURAÇAO : 8.00 - 15.00 (maandag t/m vrijdag)
ARUBA
Oranjestad : 8.00 - 12.00 en 13.30 - 16.30
San Nicolas : 8.30 - 16.00 (maandag t/m vrijdag)
BONAIRE : Maandag tot en met vrijdag
8 tot 11 uur voormiddag
1 tot 3 uur namiddag
ST. MAARTEN: 7.15 - 12.30
SABA: s.v.p. bellen
ST. EUSTATIUS : 0318-3368, 0318-3088, 0318-4051

Estudio Basico pa bira Agente di Wardacosta ta habri pa inscripcion

Hoben, bo kier bira Agente di Wardacosta pa proteha bo pais? Bo kier yuda salba bida di hende y yuda intercepta botonan cu ta trece mercancia ilegal Aruba? Wardacosta ta informa hobennan entre 18 y 25 aña, cu tin e ambicion pa bira Agente di Wardacosta, pa inscribi nan mes pa e Estudio Basico pa bira Agente di Wardacosta (Basis Opleiding Kustwacht, BOK).

E estudio basico ta un programa di estudio cu un duracion di 1 aña cu vaknan practico y teoretico, incluso un training pa bira Agente Policial Extraordinario (Buitengewone Agent van de Politie, BAVPOL). Tanto hobennan masculino como

femenino por inscribi pa e estudio di BOK. E estudio ta start den augustus 2024 cu un periodo di introduccion, asina yama 'SamenSterk'. E meta di e periodo 'SamenSterk' ta cu e aspirant durante e periodo aki, lo crece tanto fisicamente como

mentalmente y ta cera conoci cu e organizacion di Wardacosta. Durante e estudio e aspirantnan ta ricibi habilidadnan basico, di entre otro EHBO ('first aid') y training cu arma. Tambe educacion noutico y vaknan di training basico di ekiponan di rescate,

paga candela, legislacion di Wardacosta y manual di radio VHF, cualnan ta forma parti di e pakete di e estudio BOK. E condicionnan pa inscribi ta cu bo tin nacionalidad Hulandes, y cu bo ta inscribi na Aruba, Corsou, Sint Maarten of islanan BES y cu bo tin

entre 18 y 25 aña di edad, na inicio di e curso. Tambe bo mester tin minimal un di e siguiente diplomanan: MAVO-4/ VMBO/VSBO-TKL/ L.T.S/ T-stroom/ EPB-door -stroom/ EPI of un diploma ekivalente na educacion secundario, cu bo tin un diploma di landamento, cu bo por lesa y skirbi Hulandes, tin un bon condicion fisico, cu bo no ta bisti bril of lens y cu bo no tin un 'strafblad'.

Si bo ta interesa den e estudio, bo por bishita e website di Wardacosta via werkenbij.kustwacht.org Aki bo por sigui e link pa yega na e formulario di inscripcion. Inscripcion ta cera 1 di mei 2024.

Resultado Sorteo 9/2/2024			
Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte			
DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
5345	8550	6321	9908
7679	9366	SUPER5	6818
0057	8495	-	4519
MERDIA	ANOCHI		
			Joker Letter
Sorteo # 4177	Sorteo # 8167	Sorteo #	Proximo Jackpot
9520	6031	0 x Jackpot	375.000,-
3361	8976	0 x Match 4+	
0630	9910	0 x Match 4	
		0 x Afl. 12,00	
X3	X3		10-14-15-22-23
		Sorteo # 6383	Proximo Jackpot
Sorteo # 4177	Sorteo # 7211	0 x Jackpot	56.000,-
8699	9510	7 x Match 4	
		161 x Afl. 8,00	
FP	X2		06-09-10-25
		Sorteo # 1635	Mega Ball 05
Sorteo # 2233	Sorteo # 1916	0 x Jackpot	Proximo Jackpot
8844	4818	1 x match 4	475.000,-
		5 x Afl. 500,00	
Sorteo # 4177	Sorteo # 5970	77 x Afl. 50,00	
5642 Libra	7095 Aries	97 x Afl. 15,00	
			Afl. 665.000,-
Sorteo # 1051	Sorteo # 900		
393	879	Sorteo #	

Luna Foundation Aruba lo colecta boter durante ultimo paradanan di carnaval pa recauda fondo

Luna Foundation Aruba kier a informa comunidad cu durante e dos paradanan grandi di San Nicolas y Oranjestad nan lo ta presente na final di e parada despues di e lastlap, pa colecta botter. Di e forma aki ta recauda fondo pa e fundacion.

bida sea door di adopcion na Aruba of den exterior. Di e forma aki Luna ta duna su aporte tambe na yuda alivia e problema grandi cu Aruba ta enfrentando di cachonan riba caya.

Manera ta conoci, Luna Foundation ta rescata cachonan di caya cu ta e.o. bieu y/of maltrata pa asina duna nan un di dos chens den

Cu e cooperacion di pueblo, Luna ta spera di por colecta mas tanto botter posibel di Balashi, Chill y Magic Mango pa asina haya fondo pa por sigui cuida e cachonan y tambe mehora e santuario su facilidadnan.

Dokter na warda

Oranjestad San Nicolas
Hospital Imsan
 7:00 pm / 10:00 pm **24 ora**

Botica na warda

Oranjestad: San Nicolas:
 Sta. Cruz Centro Medico
 Tel. 585 8028 Tel. 584 5794

EMERGENCIA 911

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
 Tel: 582 2116 / 582 2010

Taxi Adres Services (24h)
 Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
 Tel: 587-8850
 Tel: 280-2828
 Whatsapp: 592-7024

Cas Di Cultura

Vondellaan 2 Aruba
 297-582-1010

F A D A

Campanastraat 5 Aruba
 297-583-2999
 297-583-9610

F A V I

Primavera 233 Aruba
 297-582-5051
 297-582-5222

F E P O

Engelandstraat 15 Aruba
 297-583-1016
 297-583-6607

**Fundacion Contra
 Violencia Relacional**

Tel: 583-5400

**Fundacion Autismo
 Aruba**

Irenestraat 21 Aruba
 297-588-1179

**Fundacion Pa Nos
 Muchanan**

Cumana 2 Aruba
 297-583-4247

**Fundacion Tel Pa
 Hubentud**

Wilhelminastraat 19
 Aruba
 297-588-6138

**Koningin Wilhelmina
 Fonds**

Spinozastraat 9 Aruba
 297-582-0412

Mary Joan Foundation

Sabana Blanco 8 Aruba

297-588-9999

Rode Kruis Aruba

Pedro Gallegostraat 14
 Tel. 297-582-2219
 Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)

Avenida Milio J Croes 17
 B Aruba
 297-588-9591
 www.famiaplanea.org
 famiaplanea@hotmail.com

**Stichting Fundacion
 Guia Mi**

George Madurostraat 34
 297-582-0088

Y M C A

Calbasstraat 1 Aruba
 297-582-3072

AL-ANON group

Sabana Liber #8, Noord
 (close to the hotels)
 Tel: 736-2952 or
 593-7081

**Lista di dianan internacional di UNESCO
 den Februari**

UNESCO Aruba ta anuncia su lista general di e dianan Internacional di Februari. Cada dia Internacional ta brinda organisacionnan y/of personanan cu ta traha den e area ey e oportunidad pa organisa actividadnan relaciona cu e tema di e dia. Di e manera ey un Dia Internacional ta bira un trampolin pa conscientisa pueblo door di organisa eventonan pa comparti informacion, activa interes y crea compromiso.

No tin limite na ken por ta involvi: Agencianan di Nacionnan Uni, sector publico y priva, gobiernonan, sociedad civil, scolnan, universidadnan y publico en general. Tur por participa na un dia asina of organisa un evento pa crea consciencia rond di e topico. Por promove tambe cooperacion entre organisacionnan, demostrando formanan di traha cu ta sostenibel y innovativo.

Aki ta e dianan pa luna di februari hunto cu nan website unda por haya mas informacion:

International Day of Women and Girls in Science, 11 Februari
 Dia Internacional di Muhe y Mucha Muhe den ciencia, riba 11 di februari, ta implementa pa UNESCO y UN-Muhernan, den colaboracion cu institucion nan y partner di sociedad civil cu tin como meta pa stimula muhernan y mucha muhe den ciencia. E dia aki ta un oportunidad pa promove acceso y participacion pleno y igual pa muhernan y mucha muhe den ciencia. Igualdad di sexo ta un prioridad global pa UNESCO, y e sosten di mucha muhernan, nan educacion y nan habilidad completo pa haci nan ideanan realidad ta palancanan pa desaroyo y pa paz.

World Radio Day, 13 Februari
 Den un era marca pa e rapididad impresionante di innovacion tecnologico y e rapididad

dez di un plataforma nobo deslumbrante tras di otro, Radio ta cuminsa su di dos siglo di servicio como un di e formanan di medionan mas confiabel y ampliamente uza rond mundo. Proclama na 2011 pa e Miembro di UNESCO y adopta pa Asamblea General di Nacionnan Uni na 2012 como un Dia Internacional di UN, 13 di februari a bira Dia Mundial di Radio (DMR). Radio, como un tecnologia, ciencia, medionan di comunicacion y sistema di programacion di

elementonan audio tin raiz te na siglo 1800 pues por ta sigur cu e medio aki ta den su di dos siglo. International Mother Language Day, 21 Februari
 Dia Internacional di Lengua Materno e dia aki ta celebra diversidad linguistico y promove multilingualismo. E ta enfatisa e importancia di preserva y promove lenga nan materno pa trece comprension cultural y harmonia global. Potret cortesia di UNESCO Aruba.

Pronostico di tempo

Tempo:

Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubla cu awe nochi chens pa un awasero breve

Den marduga y mañan: parcialmente nubla cu un awasero pasahero te breve

Temperatura maximo 31 grado Celsius

Temperatura minimo 25 grado Celsius

Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 32 pa 38 grado Celsius

UV index: 8

Bahada di solo : 6:44 pm

Subida di solo : 7:03 am.

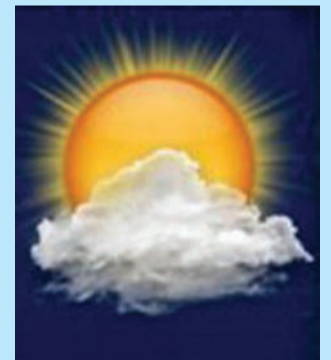
Biento:

Moder for di direccionan entre noordoost te oost; Forsa 3 te 4 (12 te 30 km/ora, 7 te 16 nudo).

Fuerte den rafaga; Forsa 5 te 6 (31 te 50 km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:

Aire humedofordinoordoost ta wordo transporta cu e biento pa region local. Esaki lo combina cu e calentamento di den dia pa produci de bes en cuando mas nubia. Pa e motibo aki por spera specialmente den

oranan di awe nochi laat y den marduga localmente algun awasero pasahero te breve.

Condicionnan maritimo/ estado di lama:

Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.

Na partinan zuid: ainda poco bruto, entre 3 pa 5 pia.

Na partinan oost te noordwest di costa:

Generalmente modera cu olanan di 3 pa 4, localmente 5 pia

Aviso/alerta:

Durante proximo dia ainda lama lo ta poco bruto na costanan situa na parti zuid. Esaki debi na resake cu ta bini for di noord- noordwest. Ta pidi landadonan y usarionan di lama en general pa tene esaki na cuenta. E resake aki lo baha gradualmente durante e fin di siman aki.

TA BUSCA

D.A.C. (Design Architect Construction) ta busca "Tegezetter" Por yama Tel. 593 9877

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Señor, bo tawata un refugio pa nos di generacion pa generacion.
Prome cu e ceronan a nace y cu bo a sacudí tera y mundo asta eternidad ten a eternidad bo ta Dios.
A bay sosega den paz di Señor:

Sr. Bibiano Francisco Jr. Croes
Mihor conoci como Polol of Mancochi
*12-03-1955 - †08-02-2024

Su mayornan:
†Bibiano F. Croes y †Maria del Carmen Croes-Tromp
Rumannan:
Ailyn Ludwina Pontilius-Croes y Anselmo Pontilius
Tico Croes y Cuchi Croes-Servud
Dorothy Croes-Croes y Antonio "Padu" Croes
Roberto "Bobby" Croes
Erwin Croes
Raquel Croes
Sra. vda. Ruth "Carola" Fingal-Croes
Cadia "Francisca" Paesch
Su tantanan:
Corina Croes
Aurita Hous na Curaçao
Su Omo: Jossy Y Ika Tromp
Primo y prima nan na Aruba, Curaçao y Hulanda.
Sobrino y sobrina nan y demas famia:
Croes, Pontilius, Servud, Fingal, Tromp.
Ex hungador nan di S.V. Britania

Acto di entierro lo tuma lugar diamars 13 di februari 2024, na Veld di Britania na Piedra Plat di 1'or pa 4'or di atardi despues saliendo pa Santana di gobierno den Caya Ernesto Petronia na Playa.

Si por a lubida cualkier famia, nos ta pidi disculpa.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Ora mi forza caba, mi a halsa mi mirada na Cielo, mi a yama Bo Number Mi Señor y Bo a contesta mi

Cu inmenso tristesa y dolor den nos curason, aceptando Boluntad di Dios y agradecido pa tur loke el a haci y significa pa nos, nos ta participa fayecimento di mi esposo stima:

Edwin Johannes Croes
Mihor conoci como 'Edwin'
*13-11-1950 - †07-02-2024

Na number di su:
Esposa: Teresita Jacintha Croes-Tromp (Chinda)
Yunan: Kimberly Croes y Edmundo (Tonito) Tromp
Howard Croes y Wendely Boekhoudt
Nietonan: Jared Keithan Giel
Mathiás Mason Croes
Abel Anuar Croes
Leah Lucienne Croes
Mayornan: †Romulo y †Aida Maria Croes
Rumannan: Rosly y Roly Werleman
Ilvia Croes y †Symon Winterdaal
Hubert y Mariana Croes
Swa y cuñanan: Ina y †Juan Tromp y famia
†Domi y Jane Tromp-Hoevertsz y famia
Jimmy y Daisy Tromp-Erasmus y famia
†Jossy Tromp
Philip y Stella Tromp-Chan y famia
Lourdes Tromp y Pio Werleman y famia
Sobrino y Sobrina nan: Cedric Werleman y pareha Julieta Rasmijn
Randolph y Maria Werleman, Juliette Werleman y yiu
Renald Thiel, Silviene Winterdaal y yiu Genivienne Regales, Selkys Winterdaal y yiu Ian Dania, Randishlay Werleman
Tanta y Omonan: Ildo Croes y famia
†Elsa Winterdal y famia
†Doortje Tjon-Sie-Fat y famia
†Henry Acosta y famia
†Dufi, Sita Croes y famia
†Bebe, Jojo Croes y famia
Esy, Aurora y famia
†Bertha Britten y famia
Irena Croes
Shon Ka Vieira y famia na Canada
Carmen Barreto y famia
Rosalba Achurry na Colombia
Omo grandi: †Mo Beto Kock y famia
Ihanan: Sherida Paesch, Quincy Tromp
Bon amigo: Charbil Felix

Demas primo(a)nan, amigo(a)nan, conocirnan y famia nan.

Acto di entierro lo tuma lugar Diamars 13 februari 2024, na Misa Imaculada Concepcion na Santa Cruz for di 2or pa 4or di atardi, despues lo sali bai pa santana Catolico Santa Maria na Santa Cruz.

Nos ta lamenta cu despues di entierro nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Nos disculpa si den nos tristesa, pa un of otro motibo a lubida un familiar, conocir of amigo(a).

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada. Den cunucu di yerba berde e ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa tranquil, pa mi bolbe haña forsa.
(Salmo: 23)

Cu gran dolor y tristeza den nos curazon nos ta anuncia fayecimento di nos ser stima:

Emiterio Croes
Mihor conoci como "Emi", "Papa Emi"
*22-04-1931 - †06-02-2024
Ex-empleado di LAGO y Coastal

Esposo di
Sra. Francisca "Chica" Croes-Croes

Yunan:
Elda y Clyde Croes-Croes
Estrellita Croes
Nelson y Tina Croes-Croes
Rustico y Mari Croes-Peñalosa

Nieta y nieto
Varelie y Paul Jawlik-Croes
Kristopher y Desiree Croes-Fingal
Marina Aguilar Croes y Bruno Guerra
Joanne Aguilar Croes y Glenrick Croes
Caroline Aguilar Croes y Sander Rasmijn
Emelyn Aguilar Croes y Nick Jam
Starlyn Aguilar Croes
Lunella Croes y Quandee Cocks
Marianella y Ghrizanti Tromp-Croes
Rishnuar Croes
Richnell Croes
Nathalyn Croes y Joshwa Godet
Stephany Croes y Gedeon Neiba
Eduardo Croes
Elias Croes

Bisanieta y bisanieto
James, Taylor Jawlik
Emma Croes, Kenny Croes, Jay Arends
Valentina, Maison Guerra
Axl Croes
Ghenniley Tromp y Davyck Franken
Alyanne Nedd y Djamal Jansen, Brandon Nedd, Chanté Nedd, Day-sean Ignacio, Laeny Cocks

Mayornan:
†Fichi y †Nene Croes-Croes:
Ruman: Janchi, †Sita, †Chito, †Jendi, †Esi, †Da, †Maidu

Sobrina, sobrino y famia
Judith, Magda, Jacky, Blanca, Joselyn, Lorena, Zuly, Cedric, Shirley, Jan Hendrik Jr., Gerald, Iramia, Danilo, Michel, Marcel, Miranda, Dora, Edselyn, Edwin, Anthony.

Swa y cuña: Arturo Croes, Ambrosio Croes, Frida Croes, Susana Montalvo
Tur primo y prima, iha, amistad, bisiaña y demas famia. Nos disculpa si den nos tristesa, nos por a lubida un of otro famia.

Nos ta hopi agradeci pa e bon cuidu di dr. S. Fingal; dr. van Hoorenbeeck; tur enfermero y enfermera di piso 4A di Dr Horacio Oduber Hospital.

Nos ta invita tur famia y conocirnan pa compaña nos na e acto di entierro y despedida cu ta tuma lugar diasabra 10 di februari 2024 di 2:00 pm pa 4:00 pm. na Royal Funeral Home.
Despues ta sali pa Santana catolico De Vries na Sta. Cruz.

Nos ta lamenta cu despues di entierro no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever.

Nos ta anuncia fayecimento di:

George Ismael Hoek

Mihor conosi como Chef Hoek of DjoDjo
*13-09-1948 - †06-02-2024

Na number di su:

Señora: Beatrix Maduro

Yiunan: Anneties y famia
Michel y Silvia
Michelline y yiu

Mama: † Clarita Hoek

Tata: † Laureano Donata

Rumannan: † Edna Koolman y yiunan
Richard Hoek y famia
Olindo Koolman y famia
Narcisio Erasmus
Juan Erasmus
† Efraim Erasmus
Alberto Erasmus
Alegio Donata y famia
Laureano Donata y famia
† Ingrid Donata y yiunan
Evelyne Donata y yiunan
Astrid Ras – Donata y yiunan
Judith Thiel – Donata y famia
† Raymond Donata
Roland Donata y yiu

Demas famia y conocir y bisinja nan y coleganan di Sheraton, Manchebo, Hyatt, Holliday inn, Zee-Rovers y Aruba Golf Club y Trinity Healthcare Services ta keda invita pa acto di condolencia cu lo tuma lugar na Aurora Funeral Home dia 13 feb desde 7pm pa 9pm.

Acto di Entiero cu lo tuma lugar na Aurora Funeral Home dia 14 di feb desde 9am pa 11am. Acto di cremashon lo tuma lugar den ceno familiar

Nos ta pidi despensa si nos por a lubida un famia den nos tristesa

Nos ta lamenta cu después di cremashon no ta tuma bishita na cas

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Salmo 23
SEÑOR ta mi Wardador, mi n' tin falta di nada;
den kunuku di yerba bèrdè E ta pone mi sosegá. E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa.

Na number di su rumannan:
† Francisco 'Jossy' Tromp y famia
† Elda Tromp
† Lucilla Span- Tromp i famia
Milda Jonkers-Tromp y famia,
Clara-Julietta Tromp- Tromp y famia
† Haime Tromp y famia
Hubert 'Porois' Tromp y famia
† Oswald Tromp y famia

ta anunsiá morto di Norma Atilia Tromp miho konosí komo Nooi.
* 12 mei 1929 - † 2 februari 2024

Norma a wordu crema diahuebs 8 di februari 2024 den ceno familiar.

Ku Nooi sosega na pas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

“Señor ta mi wardador, mi n' tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Mary Edith Tromp-de Lange
*26-07-1947 - †07-02-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Ta cu curasonnan pisa nos ta anuncia e partida di nos:

Sheila G.M. Trimón-López
*21 di Mei 1962 - †4 di Februari 2024

El a despedi di e mundo aki na paz dia 4 di Februari 2024, lagando recuerdonan inolvidabel atras y un impacto eterno den bida di tur esnan cu el a toca.

Sheila ta laga atras su famia stima:
Wilfred Trimón
Isabella Trimón
Zia Trimón

Su famia ta invita bo persona pa compaña nan den celebracion di Sheila su remarcabel bida. Oportunidad pa condoleer lo ta diabierna 9 di Februari 2024, for di 7'or te cu 9'or di anochi. E encuentro lo tuma lugar na Aurora Funeral Home, Cumana 76 Watty Vos Boulevard.

Ceremonia di despedida lo tuma lugar, diasabra 10 di Februari 2024 di 2'or pa 4'or di atardi, na Aurora Funeral Home. Despues lo sali pa Santana Catolico de Vries na Sta Cruz.

Bo persona su presencia ta altamente aprecia na e momentonan cu nos ta bin hunto pa honra y recorda Sheila su bida.

Cu Sheila sosega den paz eterno y cu su spirito por sigui briya bunita den nos curazon.

Cu inmenso gratitud.
Famia Trimón.

Corte mas halto na Malasia ta invalida leyman di estado basa riba Islam tocante incesto, sodomia y otro ofensa

(AP) —E corte mas halto di Malasia a rechasa e leyman criminal basa riba Shariah den un estado bao dominio di oposicion, bisando cu nan ta invadi riba autoridad federal. Islamistanan a denuncia e decision y a bisa cu e por socava cortenan religioso den e nacion cu un mayoria Musulman.

Den un huicio di 8-1, e nueve miembronan di panel di Corte Federal a invalida 16 ley crea pa e gobierno di estado Kelantan, cual ta impone castigonan basa riba Islam pa ofensanan cu ta inclui sodomia, acoso sexual, incesto, travestismo y destruccion of desfilacion di sitio di alabansa.

E corte a bisa cu e estado no por haci leyman Islamico riba e topiconan ey pasobra nan ta cay bao leyman federal. Malasia tin un sistema legal “dual-track”, cu ambos leyman di gobierno y Shariah—leyman Islamico basa riba e Coran y un set di escritura conoci como e hadiz—cubiendo

asuntunan personal y familiar pa Musulmannan. Malayanan etnico, tur di cual ta ser considera Musulman den ley Malasia, ta conta pa dos tercer di e poblacion di 33 miyon. E poblacion tambe ta inclui minoridadnan grandi Chines y Indio.

E caso dicidi diabierna a ser entrega na 2022 pa dos hende muhe Musulman di Kelantan, un estado rural di cual su

poblacion ta 97% Musulman. E partido Parti Islam Se-Malaysia, of PAS, a goberna e estado desde 1990.

Abogado Nik Elin Nik Abdul Rashid, ken a trece e reto na leyman di estado cu su yiu muhe, a bisa cu e huicio di e corte a testigua na e Constitucion Malasia como e ley supremo di e pais. Centares di apoyadonan di PAS a reuni pafo di e corte federal yaman-

do pa e proteccion di Shariah. Media Malasia a cita Hefe di Husticia Maimun Tuan Mat bisando cu e huicio no ta disputa e posicion di Islam como e religion oficial y a rechasa declaracionnan cu e corte tabata purba di limita e poderan di cortenan Shariah.

PAS ta un miembro di e bloke di oposicion pero ta e partido mas grandi representa den parlamento. Tambe e ta en-

carga cu gobiernonan den cuatro estado. E partido ta fabrica normanan legal Islamico pisa y un biaha a busca pa implementa un codigo criminal conoci como “hudud,” cual ta prescribi castigonan manera amputacion pa hortamento y morto por medio di lapidacion pa adulterio. E gobierno federal a bloke e movida.

Mohamad Na'im Mokhtar, minister encarga di asuntunan religioso, a priminti cu e huicio di corte no lo afecta e posicion di cortenan Shariah. El a urgi Musulman pa keda calmo y a bisa cu esfuersonan andante pa empodera cortenan Shariah lo continua.

E asunto por ta un reto pa prome minister Anwar Ibrahim, ken tin dificultad pa gana apoyo Malaya despues di e tuma e oficina siguiendo e eleccion general na 2022. Anwar tambe a disputa e afirmacion di PAS cu e caso den corte tabata un atake riba Shariah. El a bisa cu e problema tabata tocante hurisdiccion estatal y cu e asunto no mester ser politisa.

Merca ta conduci mas atakenan aereo riba rebeldenan Houthi di Yemen

(AP)—E ehercito Mericano a conduci mas atakenan aereo contra e rebeldenan Houthi di Yemen, segun oficialnan a bisa diabierna. Forsanan Mericano a destrui cuatro boto di drone cargando explosivonan y shete cruise missile launchers diahuebs cu por ser uza contra barconan riba e Lama Cora, e Central Command di e ehercito Mericano a bisa.

“Nan a presenta como un menasa imminente pa barco di e U.S. Navy y comercial den e region,” Central Command a bisa. “E accionnan aki lo protege libertad di nabegacion y haci awanan internacional mas safe pa barconan militar y comercial.”

E Houthinan no a reconoce e perdidan. Desde november, e rebeldenan a keda ataca barconan riba e Lama Cora debi na Israel su ofensivonan na Gaza. Pero frecuentemente nan a ataca navenan

sin conexion cu Israel, cual a causa strobacion grandi den e ruta di comercio entre Asia, e Medio Este y Europa.

Durante e ultimo simannan, Merca y Britania, apoya pa otro aliado, a lanza atakenan aereo contra arsenalnan misil Houthi y e sitio di lanzamiento pa nan atakenan. Un fragata Aleman a sali diahuebs pa participa den e mision di Union Europeo pa yuda defende barconan di carga contra atakenan Houthi.

Ta anticipa cu ministernan di asunto den exterior di UE lo acorda riba un mision di e Lama Cora dia 19 di februari cu shete pais cla pa provee barco of avion. Ta anticipa cu e barco Hessen, cargando aproximadamente 240 nabegante, lo ta den posicion un bes e mision tin e aprobacion pa cuminsa y e parlamento Aleman a aproba su participacion.

Algún cos cu Putin a conta Tucker Carlson durante entrevista ta falta e imagen completo; esaki ta yena e buraconan

(AP)—Presidente Ruso Vladimir Putin a reuni cu ex-presentado di Fox News, Tucker Carlson, na Kremlin pa un entrevista di dos ora, pushando su perspectiva riba e hustificación pa e guerra di casi 2 aña cu Ucrania, e prospec-

cionnan cu Putin a bisa y e contexto tras di nan.

Ken a cuminsa cu e guerra
 Putin a bisa: “Tabata nan cu a cuminsa e guerra na 2014. Nos meta ta pa para e guerra. Y nos no a cuminsa e guerra aki na 2022. Esaki ta un intento pa caba cune.”

E declaracion aki ta referi na e violencia na Ucrania cu a ser causa pa expulsion di e presidente Viktor Yanukovich na 2014, entre protestanan anti-gobierno masal na Kyiv. Rusia a responde por medio di anexa e region Crimea di Ucrania ilegalmente, y pelea a surgi den e parti oost di e pais, unda separatistanan pro-Moscú a bisa cu nan tabata purba di proteha e poblacion cu ta papia Ruso.

Ora Putin a manda tropanan na Ucrania dia 4 di februari 2022, Ucrania y su aliadonan den west a describi esaki como un acto di agresion sin provocacion. Putin a bisa cu nan a forsa Moscú pa actua preventivamente pa stop Ucrania di uni cu NATO y preveni un movida ofensivo grandi pa Kyiv cu a intencion pa tuma e regionnan den oost back. Rusia no a provee ningun evidencia cu operacion asina tabata andante.

cu Rusia a pinta e retiro di su tropanan for di e arecanan cerca di Kyiv como un señal di buena boluntad, e forsan an Kremlin claramente a ser forsa di retira debi na perdanan grandi y problemanan logistico mientras nan tabata purbando di captura e capital Ucrainiano.

Negociacionnan den futuro

Putin a bisa: “Nos no a rechasa negociacionnan.”

“Denazificando” Ucrania
 Putin a bisa: “Nos no a logra nos metanan ainda, pasobra un di nan ta e denazificacion, cual ta nifica pa prohibi tur tipo di movimiento neonazi.”

Propagandistanan Ruso continuamente a busca pa pinta e presidente Ucrainiano, Volodymyr Zelenskyy, como un neonazi of un simpatizante di e movimiento Nazi, aunke e ta Hudiu y a bisa cu tres omo grandi di dje a muri den e Holocaust. Putin a ofrece ningun prueba pa apoya su declaracionnan cu gruponan ultranacionalista y radical na Ucrania a influencia Zelenskyy y tin un bos decisivo den e formacion di e politica di e pais.

Fracasonan inicial di discusionnan di paz

Putin a bisa: “Ora nos a hala nos tropanan for di Kyiv, negociadonan Ucrainiano inmediatamente a tira tur e acuerdonan di Istanbul afo y a prepara pa un confrontacion arma cu e ayudo di Merca y su satelitanan den Europa.”

Oficialnan Ruso y Ucrainiano a negocia un trato di paz tentativo na Istanbul na maart di 2022, un luna despues di e comienso di e invasion, pero esaki a cay den otro. Mientras

Mientras cu el a insisti cu Rusia ta habri pa negociacionnan, Kremlin a mantene un posicion di negociacion estricto, bisando cu Ucrania mester acepta e ganashinan cu Rusia a haci den e partinan oost y zuid di e pais. Ucrania, pa su parti, ta bisa cu negociacionnan no ta posibel te ora cu Rusia retira completamente for di arecanan ocupa. Na september 2022, Moscú a anexa e regionnan di Donetsk, Lugansk, Zaporizhzhia y Kherson ilegalmente, pa bay cu su anexo di Crimea.

Carganan di spionahe contra Mericano Evan Gershkovich

Putin a bisa: “El a ser gara hustamente ora e tabata hayando informacion clasifica.”

Gershkovich, un reportero pa The Wall Street Journal, a ser deteni na maart 2023 riba carganan di spionahe y ta den prison te dia di awe, wardando su huicio. Gershkovich y e Journal a nenga e acusacionnan, y e gobierno Mericano ta bisa cu el a ser deteni inhustamente. Autoridadnan Ruso no a publica ningun di e evidencia cu Putin a cita pa apoya e carganan. Putin tambe a sugeri cu un intercambio di prisionero tabata posibel.

Multitud di estudiante a goza durante Parada Escolar di Scolnan Secundario Oranjestad

Oranjestad – Durante fin di siman Colegio San Antonio a participa den e Parada Escolar di Scolnan Secundario Oranjestad, marcando un tremendo clausura pa cu e celebracion di Carnaval 70.

Nos ta hopi contento di por a mira e entusiasmo di e studiantenan di Colegio San Antonio durante Carnaval 70 y asina tambe aportando na engrandecimiento di nos Carnaval.

Nos ta orguyoso di por a forma parti door di sostene e organizacion di e evento y mantene nos compromiso di sostene iniciativanan cu ta contribui na nos cultura.

Pabien na e organisadoman, maestronan, y mayoman cu a hunga un rol crucial pa realisa e exito di e evento aki.

Het budget van 10,4 miljoen van DOW voor de reparatie van wegen is goedgekeurd

Pagina 2

KvK maakt zich zorgen over tekort aan arbeidskrachten in de toerismesector

Pagina 3

Minister Sylvania negeert het parlement en adviesorganen bij hervormingen in de goksector

Pagina 8

Het budget van 10,4 miljoen van DOW is goedgekeurd en zal worden toegewezen aan de reparatie van wegen

Gisterochtend vond in het Parlement van Aruba de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Openbare Werken voor het jaar 2024 plaats, waar verschillende punten naar voren werden gebracht, zoals de staat van de wegen, de privatisering van RWZI en lopende projecten.

Hoewel het een begrotingsdiscussie betrof waarbij parlementsleden ook in een openbare vergadering hun opmerkingen konden geven, vond dat gisteren niet plaats. De enige sprekers waren de parlementariër van MEP, Marcos Berlis, en de onafhankelijke parlementariër Rycond Santos Do Nascimento.

De eerste persoon die het woord nam was Marcos Berlis, die verschillende vragen stelde aan premier Evelyn Wever-Croes, die ook verantwoordelijk is voor het Infrastructuurportfolio. In haar presentatie legde de premier uit dat het belang van deze begroting voor het jaar 2024 is voor de overheid om de lopende herorganisatie bij het Ministerie van Openbare Werken (DOW) af te ronden, evenals het uitvoeren en onderhouden van openbare werken met als doel de overlast voor de gemeenschap te minimaliseren en, onder andere, de digitalisering van alle processen te voltooien.

De premier verklaarde dat de behoefte aan huisvesting zeer significant is in Aruba en beschreef het als "een grote uitdaging voor onze regering". Ze merkte op dat het Ministerie van Openbare Werken (DOW) zelf geen proactieve rol heeft in deze kwestie, maar haar ministerie wel. Ze zijn in beraad over de beste aanpak om dit probleem aan te pakken. Daarnaast benadrukte ze dat ze binnenkort zullen samenkomen met FCCA, en het ministerie helpt bij het beoordelen van de behoeften aan huisvesting in Aruba. Ze hebben een analyse gemaakt van de bestaande kloof, wat ze kunnen bieden en wat ontbreekt, met als doel een ambitieus plan op te stellen om huisvesting voor iedereen te garanderen.

In vergelijking met de personeelskosten in de jaren 2022

en 2023, informeerde de premier dat er in 2024 een daling was van 1,2 miljoen. Ze legde uit dat deze vermindering te wijten is aan de privatisering van RWZI, waarbij 16 medewerkers betrokken zijn bij dit project. Als gevolg hiervan nemen de kosten van het Ministerie van Openbare Werken (DOW) af. Daarnaast benadrukte ze dat ze momenteel werken aan het sociaal plan dat nodig is voor getroffen werknemers om soepel over te stappen.

Berlis bracht verschillende zorgen en verzoeken van burgers naar voren bij de premier. Zo informeerde hij naar de mogelijkheid om een rotonde te installeren op een kruispunt nabij de Superfood-markt. Tijdens bepaalde uren is het praktisch onmogelijk om de hoofdweg op te

rijden bij het verlaten van Superfood. Een ander verzoek, volgens Berlis, was om verkeersdrempels te installeren op Pos Abao 59, waar zich een kinderdagverblijf bevindt en mensen erg hard rijden, wat een gevaar oplevert.

Wat betreft de twee vragen over de weg nabij Superfood, antwoordde de premier dat er al twee rotondes zijn, maar dat ze deze specifieke punt geevalueerd zal worden. Voor de tweede vraag over de verkeersdrempels op Pos Abao, informeerde de premier dat de evaluatie al is uitgevoerd en dat deze is opgenomen in de planning. Het totale bedrag dat zal worden geïnvesteerd in de reparatie van wegen in slechte staat is 10,4 miljoen florins. De premier verklaarde dat om dit bedrag te bereiken, er een begroting-

sallocatie is van 2,6 miljoen, met in totaal 2,8 miljoen florins toegewezen voor investeringen in de begroting van het land.

Daarnaast is er 3 miljoen florins toegewezen voor gebouwenonderhoud, iets wat volgens de premier al vele jaren niet heeft plaatsgevonden, mede door kostenbesparingen. Ondertussen werken ze aan het Masterplan om alle wegen te herstellen. Ze legde uit dat dit plan zich uitstrekt over 17 jaar, rekening houdend met de capaciteit niet alleen binnen DOW, maar ook onder andere belanghebbenden om alle wegen op Aruba te herstellen. Momenteel bevinden ze zich in de fase van het onderzoeken van de financiële aspecten, omdat dat weer een andere uitdaging is.

Op dit moment bevindt de Milo Croes Avenue in Dakota zich in de planningsfase, waarbij de eerste fase is gericht op het ontvangen van asfalt deze maand.

Zij bracht naar voren dat DOW een managementbenadering hanteert op basis waarvan beslissingen worden genomen met betrekking tot verschillende behoeften, met name wat betreft wegonderhoud. Op basis hiervan overwegen ze criteria zoals de onderhoudsstatus van de weg. Als deze in zeer slechte staat verkeert, krijgt het prioriteit. Ze houden ook rekening met de functie van de weg binnen het netwerk, het belang ervan, het gebruik, de intensiteit en of de buurt al lange tijd wacht op reparaties.

De sluiting van het riool en de weg bij het high-rise hotel is een project dat enkele maanden geleden is aangekondigd. Echter, gezien het feit dat de weg ervoor open moet blijven, merkte de premier op dat er al geld is toegewezen voor de eerste fase, die in april van dit jaar van start zou gaan, maar dat er vertraging is opgetreden vanwege een leiding die moest worden gerepareerd. Deze eerste fase begint vanaf The Mill tot South Beach, de tweede fase strekt zich uit van South Beach tot het Holiday Inn, en de derde fase, gepland voor het volgende jaar, omvat verbeteringen zoals trottoirs, bestrating, parkeerplaatsen, onder andere. "De uitdaging voor dit alles is ervoor te zorgen dat alle hotels operationeel en toegankelijk blijven, en in dit opzicht voert DOW gezamenlijke gesprekken met AHATA en de hotels om de best mogelijke planning te hebben," verzekerde de premier.

Naar het einde van de begrotingsdiscussie brachten de partijen MEP en Raiz een motie naar voren waarin zij de regering van Aruba verzochten om de middenlijn van de weg volgens de wet te schilderen om de mogelijkheid te creëren dat automobilisten beide kanten op kunnen rijden. Dit zou helpen om de verkeersstroom tussen het Parlement en het Royal Plaza te verbeteren. De motie werd goedgekeurd met 11 stemmen vóór en 5 tegen.

De toerist moet afvalwaterverwerking betalen... En wij dus niet...?

Toen wat jaren geleden een 'environmental tax' werd ingevoerd op elke toerist die in een vorm van toeristische accommodatie zou verblijven, was de logische vraag wat er vervolgens met die penningen voor het milieu gedaan zou worden. Het antwoord van de toenmalige premier liet sommigen met open mond achter: "Niets, het is alleen maar bedoeld om meer geld in de overheidskas te krijgen". En toen vervolgens vragen kwamen over deze beslissing, probeerde een vertegenwoordiger van de toeristische sector zelf de gemoederen onder andere werkgeversvertegenwoordigers bij de dialoog te kalmeren: "Never mind dit thema, dit hebben we allang met MinPres afgesproken." Dat moet dan in een achterkamertje zijn gedaan, zonder de andere werkgeversvertegenwoordigers; wel een manier om zaken te doen. Maar, uiteindelijk is dit de wijze waarop politiek wordt bedreven. Zo is dus belastingwetgeving tot stand gekomen op toeristische accommodatie en verhuur van vervoermiddelen, maar het was om mensen voor de gek te houden want tot nu toe is er inderdaad geen rooie stuiver besteed aan het milieu. Al het geld is in de grote pot gegaan om verspild te worden aan allerlei reguliere en minder reguliere kosten, wat in die tijd zo in de astronomische papieren ging lopen, dat de Nederlandse regering moest ingrijpen om erger te voorkomen.

Nu kan de lezer zich afvragen waarom dit hele verhaal wordt opgedist. Omdat we weer mogen vernemen dat de regering van plan is om de gemakkelijkere weg te bewandelen en de toerist laat betalen voor iets dat niet alleen de toerist aangaat maar eigenlijk de hele gemeenschap. Het idee is om een extra belasting van naar verluidt US\$ 35 in te voeren en het bedrag zou gedeeltelijk bestemd zijn om de waterzuiveringsinstallaties te financieren. Maar, toeristen gebruiken niet alleen water, ze nemen een deel van het vaste afval, zoals papier en plastic, voor hun rekening. Is het de bedoeling om ook daar de toerist zijn/haar 'fair share' te laten betalen? Dat zou vanuit de filosofie van 'de gebruiker betaalt' niet meer dan terecht zijn, toch? Dat kan wel terecht zijn, maar is het nu echt nodig dat een toerist over een tijdje al voor aankomst op ons eiland op verschillende websites een waslijst te zien krijgt van zaken waaraan hij/zij moet bijdragen, via de bedragen die zij voor hun verblijf moeten betalen aan ondernemingen in die sector? We hebben dus al een 'environmental tax' en 'health tax' en als we op deze voet doorgaan zal dat slechte reclame voor ons eiland opleveren. Laten we er wel meteen bij zeggen dat het geen slecht idee zou zijn om onze bezoekers meer te betrekken bij de milieuaspecten die onze urgente en noodzakelijke aandacht zouden moeten hebben en hoe zij daaraan bijdragen. Het zal vanzelf zo worden dat binnen niet al te lange tijd de meeste toeristen noorden de bezoeker wijzen op hun milieuzaken en dat de toerist hiervoor

zal gaan betalen. Maar, in het algemeen is het nooit zo dat een ondernemer gaat vertellen uit wat voor specifieke kosten de factuur aan de klant bestaat, dus waarom moet dat hier dan wel? Dat lijkt totaal niet logisch en bovendien komt er ook nog een andere vraag.

Wat doen we dan voor het milieu?

De discussie over de bijdrage van de gebruiker, hoe gerechtvaardigd die ook is, loopt vast op de vraag: En wat doen we dan met deze bijdrage, van de burger zowel als van de bezoeker? Voorlopig is het antwoord heel simpel: niets... We hebben niet eens een algemene milieuwet die kan dienen als algemeen kader voor meer specifieke wetgeving op milieugebied. En waarom hebben we die niet? Daarvoor hoeven we niet ver te gaan: de twee politieke partijen die het overheidsgebeuren voor een groot deel hebben aangestuurd in de afgelopen decennia, hebben altijd een zekere afkeer getoond voor welke milieuwet ook, omdat dit automatisch een beperking zou zijn op hun speelruimte om welk bedrijf ook ter wille te zijn, dat zich in Aruba zou willen vestigen, als maar niemand daarbij in de weg zou lopen. Hier kunnen we ook een parallel zien met de wet op de ruimtelijke ontwikkeling waar het gebrek aan compliance, met de overheid zelf als belangrijkste 'zondaar' tot grote problemen kan leiden. De filosofie van alle regeringen die we tot nu toe hebben gehad komt in feite erop neer dat men zo weinig mogelijk wetgeving wil creëren om zoveel mogelijk hun gang te

kunnegaan. We plukken vandaag de dag nog steeds de wrange vruchten van dit overheidsbeleid. Het grootste voorbeeld van deze wijze van optreden is de olie-industrie, die bijna 100 jaar geleden kwam en inmiddels weer vertrokken is zonder dat er ooit iets tot stand gekomen is op het gebied van milieuwetgeving. Dit had ervoor kunnen zorgen dat het bedrijf verplichtingen zou hebben gehad voor de manier waarop het terrein achter is gelaten. Ook heeft het bedrijf tientallen jaren rook en vuiligheid over de bevolking van San Nicolas uitgebraakt, met allerlei ziekten ten gevolge van de verontreiniging, daarbij geholpen door de overheid die alle gegevens betreffende longziekten en kanker achterhield om publieke verantwoording te ontlopen. Dit alles brengt ons dan bij de huidige situatie. De regering kan nu in allerhaast optreden om de toerist een bijdrage te laten betalen voor de afvalwaterzuivering, maar er ligt nog niets van een wetsvoorstel bij de Raad van Advies, voorzover ons bekend. Die wetgevingsprocedure dient dus nog plaats te vinden. Als men daarin slaagt, blijven er twee zaken over die we niet zullen zien. Een: een algemene milieuwet, om redenen zoals besproken. Ten tweede, alles wordt op de toerist afgewenteld om geen electoraal verlies te lijden door de lokale gebruiker aan te spreken. Op die manier zal het nooit lukken enig milieuprobleem afdoende aan te pakken, zoals nu het geval is bij het vaste afval, zeker na de sluiting van de afvalberg bij Parkietenbos. Maar daarover meer in een andere editie.

Kamer van Koophandel (KvK) maakt zich zorgen over het probleem van het tekort aan arbeidskrachten in de toerismesector

Het tekort aan personeel, met name in de hotelsector, is een onderwerp dat al vele jaren de aandacht heeft van organisaties binnen deze sector. Via een persbericht heeft de Kamer van Koophandel van Aruba (KvK) laten weten dat dit een onderwerp was dat ter sprake kwam tijdens hun ontmoeting met Minister Geoffrey Wever.

Enkele dagen geleden hield de Aruba Food & Beverage Association (AFBA) een persconferentie om hun zorgen over dit probleem naar voren te brengen. AFBA benadrukte dat de situatie een alarmerend niveau bereikt en dat ze samen met de regering werken om een oplossing te vinden, gezien de situatie mogelijk verergert door de nieuwe hotels die in aanbouw zijn en binnenkort hun deuren zullen openen. In hun verklaring heeft de Ka-

mer van Koophandel (KvK) hun bezorgdheid geuit over het personeelstekort. "Dit is een probleem dat al lange tijd bekend is, waar KvK meerdere keren zijn bezorgdheid heeft geuit over dit onderwerp. In de komende jaren zullen er ongeveer 2800 extra kamers worden toegevoegd, en er is niet genoeg personeel beschikbaar," gaf KvK aan. Ze benadrukten dat ze informatie van de regering willen ontvangen over de concrete maatregelen die ze zullen nemen om dit probleem op te lossen en ook om de gevolgen te verzachten als er een groot aantal werknemers vanuit het buitenland wordt geïmporteerd.

Een onderwerp dat tijdens de vergadering naar voren kwam, is het voorstel van de regering om elke toerist bij binnenkomst op Aruba een vergoeding van \$35 in rekening te brengen. Ze benad-

rukten dat ze bezorgd zijn dat dit grote groepen of families kan afschrikken om Aruba te bezoeken. "KvK stelde voor dat er fondsen beschikbaar zullen zijn vanuit VNO

(Vertegenwoordiging van Nederland) om het RWZI-probleem op te lossen.

KvK is van mening dat als deze fondsen kunnen wor-

den gebruikt, er geen extra vergoeding voor toeristen hoeft te worden opgelegd, waardoor een extra last op onze bezoekers wordt vermeden," benadrukten ze.

Dayana Jacobs, moeder van een ziek kind met een gat in het hart:

“Ik kan niet doorgaan op deze manier, terwijl mijn kind zieker wordt en geen hulp krijgt... Waar wacht u op om ons naar Colombia te sturen?”

Een bericht op Facebook trok de aandacht van verschillende gebruikers. Het gaat over een bericht van een jongeman die lijdt aan gezondheidsproblemen, een gat in zijn hart, maar helaas heeft hij tot nu toe niet de hulp gekregen die hij nodig heeft. In een interview met Bon Dia Aruba vertelt Dayana Jacobs, de moeder van Lian, over de ongelukkige situatie waar ze momenteel mee te maken hebben.

Jacobs legde uit dat Lian geboren is met een hartprobleem, een gat in zijn hart, en sinds ze achter het gat in zijn hart kwamen, gingen ze altijd naar de kinderarts en vroegen om hulp. Maar helaas zei de arts altijd dat als Lian opgroeide, hij er "overheen zou groeien". Maar de situatie begon dit jaar te verslechteren. Jacobs ging verder met uitleggen dat Lian begin januari van dit jaar zijn eerste epileptische aanval had. Toen dit gebeurde, brachten ze het kind onmiddellijk naar het ziekenhuis, maar artsen in het ziekenhuis zeiden dat er niets mis was en stuurden Lian naar huis.

De volgende ochtend kreeg hij weer een aanval, maar deze keer had hij het op school. Ze zochten hem op school, brachten hem weer naar het ziekenhuis, en deze keer mocht hij een dag in het ziekenhuis blijven. Echter, de artsen konden nog steeds niet

de oorzaak van de aanvallen bepalen of waarom Lian ze had. Jacobs legde uit dat ze de artsen vroeg om hem nog een dag te laten blijven omdat hij geen aanval had gehad in het ziekenhuis, en de artsen wilden dat hij de aanval kreeg terwijl hij daar was. Ze namen de beslissing om hem weer naar huis te sturen.

Op een dag was alles normaal, maar na een week kreeg Lian weer een aanval. "Ik zei,

'Genoeg.' Ik ging naar de huisarts en vertelde hun wat er aan de hand was, of ze me zouden helpen of niet. Toen de huisarts een afspraak gaf, stuurden ze alle informatie van Lian naar de kinderarts, enzovoort. Gisteren kreeg Lian weer een aanval op school, en we gingen naar het ziekenhuis. Nu, in het ziekenhuis, zeiden ze dat ze hem zouden helpen, maar ik weet niet zeker of ze daadwerkelijk actie ondernemen. Ze namen

zijn bloed af, maar ik weet niet wanneer ze tests zullen doen," uitte Jacobs.

Ze vertelde het verhaal dat Lian in 2018 werd geboren, en ze ontdekten het gat in zijn hart in 2019. Toen kwam COVID, en vanwege dat bleven ze de tests uitstellen, zijn afspraken uitstellen. Volgens de informatie van de artsen zou Lian een cardioloog moeten hebben gezien die eens per maand uit Curaçao komt, maar geen enkele hartspecialist heeft Lian ooit gecontroleerd. Jacobs legt uit dat elke keer dat ze naar de kinderarts gingen, hen werd verteld dat het goed met hem ging, dat hij niets voelde. Later werd hen verteld dat ze het geruis in zijn hart konden horen, maar pas nu, met het begin van de aanvallen, toen de moeder naar de huisarts ging om te klagen, begonnen ze actie te ondernemen.

"Natuurlijk, als moeder, raak ik in paniek, ik word gek, ik flip helemaal uit, en pas onlangs, vanaf vorige week tot vandaag, belden ze me en maakten een afspraak voor morgen. Maar de aanval gebeurde vandaag, en we kwamen naar het ziekenhuis, en momenteel zijn we in het ziekenhuis," gaf Jacobs aan.

Jacobs legde uit dat sinds Lian klein was, ze de dokters heeft gevraagd om hem naar Colombia te sturen, maar haar werd verteld dat het niet zomaar iets is om iemand naar Colombia te sturen. Toen Lian voor de tweede keer een aanval kreeg, vertelde Jacobs aan de arts dat haar werd steeds erger werd en vroeg of het mogelijk was om hem naar Colombia te sturen. De huisarts zei echter dat het niet aan hen lag; het is de kinderarts die beslist, en ze hebben nog niet besloten om hem naar Colombia te sturen.

Gisteren ben ik zelf uitgezocht voor de papieren om Lian met mijn eigen kracht naar Colombia te sturen, maar het is niet eerlijk. Waarom hebben we dan AZV? Het slaat nergens op," drukte ze uit. Jacobs is nog niet naar AZV gegaan, maar nu, gezien de situatie, zei hij dat hij alles in het ziekenhuis zal afhan-

delen om persoonlijk naar AZV te gaan om te zien waarom ze zijn zoon nog steeds niet naar Colombia kunnen sturen. "Ik kan niet doorgaan op deze manier terwijl mijn kind zieker wordt en ik geen hulp krijg. Vanaf 2019, wanneer je weet dat hij een gat in zijn hart heeft, tot 2024, zijn het al vijf jaar, waar wacht je op om hem naar Colombia te sturen?" stelde zij in vraag.

Jacobs is een alleenstaande moeder en het zal moeilijk voor haar zijn om alle kosten te dekken om haar zoon naar Colombia te sturen. Ze heeft al hulp gekregen van haar familie en vrienden die haar verhaal begonnen te delen op Facebook om zo veel mogelijk hulp te krijgen om het doel te bereiken om Lian naar Colombia te sturen om zijn gezondheid te verbeteren. "Iedereen die hulp kan bieden vanuit hun hart, alles wat uit het hart komt is meer dan welkom. Mijn vriendin heeft bankgegevens op Facebook geplaatst, informatie voor degenen die willen helpen om Lian naar Colombia te laten gaan. Als je iets persoonlijks wilt geven, is dat ook mogelijk. Alles is welkom," zo gaf ze aan.

Finally, Jacobs emphasizes that she is going through this situation, but she knows she's not the only one experiencing something like this. "AZV needs to start fixing their ways because imagine it's not just happening to me; it's happening to many other people. It's not nice that we have AZV but it doesn't make a difference because they're not actively helping with literally anything. I'm being blunt; they are constantly disappointing," she concluded.

Jacobs benadrukt tot slot dat ze deze situatie doormaakt, maar ze weet dat ze niet de enige is die zoiets meemaakt. "AZV moet hun werkwijze beginnen te verbeteren, want stel je voor dat het niet alleen mij overkomt; het overkomt veel andere mensen ook. Het is niet fijn dat we AZV hebben maar het maakt geen verschil omdat ze actief niet helpen met letterlijk alles. Ik ben recht voor zijn raap; ze stellen voortdurend teleur," concludeerde ze.

De kieswet wordt gewijzigd... En de patronage gaat gewoon door...?

De regering is van plan wijzigingen aan te brengen in de kieswet, waarvoor de openbare behandeling spoedig zal plaatsvinden. Van de ene kant geven die wijzigingen gedeeltelijk prioriteit aan de bescherming van privégegevens van de burger, maar politieke partijen blijven toegang houden tot de informatie over elke stemgerechtigde burger, waar hij/zij gaat stemmen, en waarom eigenlijk?

De voorgestelde aanpassingen betreffen vooral de beperking van informatie van de burger die voorheen verkrijgbaar was voor elke politieke partij die aan de verkiezingen deelneemt. Dit wordt voortaan beperkt in die zin dat de twee kopieën van het totale bestand aan kiezers, inclusief adres van elk, die in papier werden verschaft, nu wordt omgezet in een complete digitale lijst, met naast de naam ook het nummer van het kiesdistrict en het nummer waaronder de burger in het kiesregister staat geregistreerd. De wijzigingen betreffen artikel 10, lid een en twee van de Kiesverordening.

Nederland en Sint Maarten geven geen informatie aan politieke partijen

In het advies van de Raad van Advies is te lezen dat dit adviesorgaan in overweging geeft om het gehele lid twee van artikel 10 te schrappen waardoor partijen helemaal geen informatie over de kiezers krijgen, daarbij verwijzend naar de situatie in Nederland en Sint Maarten, waar deze 'dienstverlening' aan partijen

niet meer bestaat. Als argument geeft het adviesorgaan dat, als de regering zelf naar voren brengt dat de bescherming van de privacy van de burger belangrijk is en dat daarom geen informatie wordt gegeven aan een burger die inlichtingen wil van een andere persoon en voortaan uitsluitend toegang zal hebben tot zijn/haar eigen gegevens, dat het dan ook in de rede zou liggen om het tweede lid volledig te schrappen, omdat twijfel bestaat omtrent de huidige waarde van het verschaffen van alle informatie aan de politieke partijen. Volgens de RvA kan geargumenteed worden dat de oorspronkelijke doelstelling van het identificeren van de individuele stemmer en het nagaan van diens kiesgerechtigheid, en ook het registreren van het aantal stemmers dat is verschenen, een overbodige zaak is geworden. Dit omdat er veel meer stemmers zijn en dat bovendien de identificatie van de kiezer en de controle op de kiesgerechtigheid is voorbehouden en uitgevoerd wordt door de leden van de commissie die aan tafel plaatsneemt.

Helaas geeft de RvA in hun advies geen vervolg op deze redenering, maar wij vinden dat het wel belangrijk is deze kwestie verder uit te doeken te doen. Wat speelt hier eigenlijk ook nog een rol? Enkele belangrijke punten, om te beginnen: waarom willen de politieke partijen al deze informatie hebben? Om het werk van het stembureau nog een keer over te doen? Alle relevante informatie wordt verwerkt en komt kort daarna beschikbaar voor iedereen en elke partij kan vernemen hoeveel stemmen zij hebben gekregen bij elk stembureau.

En daar de partijen hun sympathisanten aan tafel hebben zitten wordt op die manier gegarandeerd dat het tellen van de stemmen nauwkeurig en correct plaatsvindt. Nee, het betreft een ander doel, dat wat ons betreft niets te maken heeft met het stemrecht, individueel noch collectief, noch met de transparantie van het electorale proces. Feit is dat de politieke partijen willen controleren wie van 'hun mensen' komen stemmen en wie niet. Als je beloofd hebt dat je op een bepaalde partij gaat stemmen en zeker als je daar al iets voor gekregen of gedaan hebt, in de vorm van een vlag of een bord op je erf, of omdat men je iets beloofd heeft na de verkiezingen, zoals een baan, dan weet je zeker dat ze komen controleren of je wel gestemd hebt. Dit blijft een gevoelig punt maar is nog niet eens het ergste. Als je niet gaat stemmen, wat je volste recht is, er is geen stemplicht, kom je hen later op een ongelegen moment weer tegen. Wanneer je ooit iets nodig hebt van de overheid, kun je ervan verzekerd zijn dat de regerende partij gaat controleren of je gestemd hebt.

Als je wel gestemd hebt, dan kan men nog twifelen op wie je gestemd hebt, maar als je niet hebt gestemd dan weten ze heel zeker dat je niet op hen hebt gestemd... Al deze controle is onderdeel van de poging om het systeem van politieke patronage in stand te houden, waarbij een soort van 'politieke politie' bij elk stembureau wordt neergezet. Uiteraard is het zo dat vooral de twee grote partijen hierin uitblinken omdat zij het grote aantal sympathisanten hebben om

overal aanwezig te zijn, en bovendien gedurende de jaren dat zij meedraaien in het overheidsgebeuren hoogstwaarschijnlijk de grootste databases hebben opgebouwd van de huidige actieve partijen. Dat betekent ook dat dit nieuwe wetsvoorstel, waarbij de kiezerslijsten digitaal worden verstrekt, nog beter in hun straatje past omdat ze niet meer hun 'politieke politie' met papieren lijsten op pad moeten sturen, maar voortaan gewapend met laptop of tablet de boel gaan controleren...

Het mag duidelijk zijn dat er geen enkele reden is om de 'gunstige wijzigingen' te accepteren bedoeld zijn om ons kiessysteem te moderniseren, als het daarentegen de toegang tot de informatie via de digitale lijst nog gemakkelijker maakt, terwijl dit aan ons wordt verkocht als 'vooruitgang'. Het is jammer dat er wel kritiek is gekomen van sommige andere partijen maar niet wat dit punt betreft en het lijkt erop dat men niet begrijpt hoe men weer voor de gek wordt gehouden door de grote partijen, die dus op deze respectloze wijze blijven doordringen in de levenssfeer van de burger. Bovendien vergroot dit alleen maar de informatievoorsprong van die grote partijen. En mocht het zo zijn dat een partij het eens is met de wetswijziging dan is het waarschijnlijk omdat ze ook geloven in het voortzetten van het in bedwang houden van de burger, door te willen weten of hij/zij gestemd heeft of niet. Zolang we niet beginnen om anders tegen dit soort zaken aan te kijken gaan we nooit van de politieke patronage afkomen...

Harold Malmberg: Het Erfgoed van een Leider

Harold Malmberg heeft zijn stempel gedrukt op de belangrijkste industrie van Aruba: toerisme. De pionier en icoon van Aruba is nu met pensioen gegaan na een glansrijke carrière.

Hij begon in de toerisme-industrie te werken bij KLM en later bij Maduro & Sons. Hij toonde zijn toewijding, veerkracht en moed op het cruciale moment toen hij De Palm Tours verwierf, nu een iconisch bedrijf op Aruba. Met een bescheiden begin in de jaren 1960, evolueerden De Palm Corporation en zijn dochterondernemingen onder leiding van Malmberg tot een succesvol en dynamisch bedrijf, samen met zijn partner Ramon Richardson.

Malmberg's visie leidde De Palm Corporation naar hoge niveaus van kwaliteit en welvaart door het bedrijf te diversifiëren in luxe transport, watersporten, en uiteindelijk de oprichting van het gerenommeerde De Palm Island. Zijn visie was cruciaal in de ontwikkeling van het toerisme in Aruba, omdat zijn ideeën de sector inspireerden. Nu dragen zijn kinderen Ricky en Lisette de verantwoordelijkheid om zijn erfgoed voort te zetten aan het roer van De Palm Corporation.

Malmberg leidde de Aruba Hotel en Tourism Association (AHATA) gedurende twintig jaar, waarbij hij een van de belangrijkste aspecten van het toerisme op ons eiland leidde. Op dezelfde manier speelde hij een sleutelrol in de privatisering van de Aruba Tourism Authority (A.T.A.) tot een onafhankelijke autoriteit in 2011, waarbij duurzaamheid in het toerisme prioriteit kreeg.

In 2023 erkende de regering van Aruba Malmbergs waardevolle bijdragen aan Aruba door hem te eren met de "Officier in de Orde van Oranje-Nassau" (Officier in de Orde van Oranje-Nassau).

Bovendien stond Malmberg bekend als een humanitair die mensen in nood hielp. Hij faciliteerde medische behandeling voor degenen die zorg buiten Aruba nodig hadden, gaf waardevol advies aan degenen die voor moeilijke uitdagingen stonden, en toonde consequent een vriendelijk hart, een vrijgevege geest, en daden van mededogen, zowel persoonlijk als via zijn vrouw.

Hij is ook de visionaire oprichter van het Pensioenfonds voor de Toerismesector in Aruba. De impact en het erfgoed van

Malmberg zullen ongetwijfeld blijven resoneren in de geschiedenis van Aruba en zeker in de harten van allen die hem kenden en bewonderden.

Bon Dia Aruba stuurt woorden van medeleven naar zijn familie en en moge Harold Malmberg rusten in vrede.

De impact en het erfgoed van

Voor een grotere veiligheid in de gemeenschap en in de toerismesector gaat het project van de camera door in het Eagle Beach gebied

Om een grotere veiligheid voor de gemeenschap en de toerismesector te garanderen, helpt de particuliere sector door elektriciteit en internettoegang te bieden, waardoor het project sneller kan vorderen.

Volgens Jurgen Schaijk, de directeur van Amsterdam Manor Beach Resort, staat veiligheid in de top 3 prioriteiten voor elke toerist die een bestemming wil bezoeken. Als ze naar Aruba komen, komen ze voor de stranden, rust, service en aandacht, maar ook voor veiligheid. Even belangrijk is de veiligheid voor de lokale gemeenschap, waarbij, als er een incident plaatsvindt, het kan worden vastgelegd en helpen bij het voorkomen van minder criminaliteit.

"Aruba is een zeer veilige bestemming, en we willen dat graag zo houden," zei Schaijk, eraan toevoegend dat een deel van de veiligheid het camerasysteem omvat, maar de realiteit is dat individuen ook elke situatie die niet goed is aan het Politiecorps kunnen melden, en zij kunnen er actie op ondernemen.

Op de rotonde van de schildpad bij Eagle Beach is al een beveiligingscamerasysteem geïnstalleerd. Dit systeem beschikt over een geavanceerd platform dat elk vastgelegd beeld kan opnemen en analyseren. Het Politiecorps kan extra tools gebruiken die kunnen helpen bij elk gepresenteerd geval. Om dit te laten werken, zijn verschillende componenten zoals elektriciteit en internet nodig. Daarom benaderden ze een van de belanghebbenden, Amsterdam Manor, die het project hielpen versnellen en de infrastructuur leverden om de camera's te installeren.

Minister van Justitie, Rocco Tjon, heeft bevestigd tevreden te zijn met de voortgang van dit project. Momenteel bevinden ze zich in de laatste fase waar ze samenwerken met de particuliere sector, waar niet alle kosten op de overheid rusten. "Dit project is van aanzienlijke omvang, bestaande uit verschillende fasen waarbij het hotelgebied langs het strand en de 'hot zone' al zijn uitgerust met camera's," legde Tjon uit.

Vorig jaar is begonnen met de instal-

latie van camera's in San Nicolas, die ook worden gebruikt voor het carnavalsseizoen van dit jaar, zoals de functionaris heeft aangegeven, aangezien het carnavalsseizoen uiterst druk is voor het Politiecorps. Daarom vergemakkelijken ze hun werk via de beveiligingscamera's. Op deze manier kunnen ze op een efficiëntere en effectievere manier worden geleid wanneer deze camera's signalen vastleggen van bepaalde verstoringen die zich voordoen. Aan de andere kant zorgen we door middel van deze camera's voor veel meer veiligheid voor alle toeschouwers die van het carnaval gaan genieten.

De camera's voor het district Oranjestad zijn al in Aruba aangekomen, en zodra het carnaval voorbij is, zal het installatiewerk beginnen. Alle fasen zullen samenkomen, inclusief het Operationeel Commandocentrum, dat alle beelden van de beveiligingscamera's zal beheren en waarschijnlijk klaar zal zijn in april. Op deze manier zal het het Politiecorps en andere justitiële instanties helpen niet alleen bij het oplossen van gepleegde misdaden, maar ook bij het voorkomen en beperken ervan.

Er is ook gemeld dat ze ongeveer 40 strategische locaties in Savaneta hebben uitgerust met camera's, waar ze de criminaliteit kunnen bestrijden. Op dit moment bevinden ze zich in de laatste fase, waar ze het project zullen blijven uitbreiden door samenwerking met de particuliere sector. Minister Tjon merkte op dat elke entiteit of organisatie die een camera aanvraagt dit kan doen in samenwerking waarbij zij investeren, en de overheid zorgt ervoor dat cameratoezicht 24 uur per dag beschikbaar is.

Het cameraproject is een zeer noodzakelijk initiatief gezien bepaalde criminele gevallen die zich recentelijk heb-

ben voorgedaan. Daarom zijn er sinds 2022 rapporten geweest over verschillende initiatieven om criminaliteit te bestrijden, waarbij Setar een logische keuze was voor dit project, gezien het feit dat in het verleden pogingen zijn ondernomen om dergelijke projecten te verwezenlijken, maar deze nooit volledig zijn gerealiseerd. Er waren altijd bepaalde uitdagingen om een dergelijk project te realiseren, en gezien het trackrecord van Setar, waar vergelijkbare projecten al succesvol zijn uitgevoerd voor grote bedrijven zoals de luchthaven, was de beslissing om in te gaan op het aanbod van Setar logisch.

Evenzo is de informatie over de bordes die zijn geïnstalleerd in het hotelgebied om aan te kondigen dat het gebied onder cameratoezicht staat, en tegelijkertijd is ervoor gezorgd dat er "infomercials" worden gepubliceerd, om het bewustzijn onder de mensen van Aruba in het algemeen te vergroten dat het gebied onder toezicht staat.

Het is belangrijk om te vermelden dat criminaliteit zich op verschillende manieren ontwikkelt over de hele wereld, en zeker niet iets dat volledig kan worden geëlimineerd, daarom zullen we, gebaseerd op studies, informatie, intelligentie en solide samenwerkingen met andere landen, blijven investeren in technologie om zo veel mogelijk te voorkomen en te beperken.

Elmar, aan de eigenaren van het Carnavalsperceel:

“Er liggen hoogspanningskabels onder de grond”

Via een persbericht waarschuwt ELMAR dat dit het laatste weekend van Carnaval is, waarbij ze een belangrijke mededeling doen aan de gemeenschap, met name aan degenen die een perceel hebben in de Vondellaan langs de carnavalsroute.

Het gebied Vondellaan, net als veel delen van Aruba, kruist met ondergrondse elektrische infrastructuur, waaronder 60 KV hoogspanningskabels om een betrouwbare stroomvoorziening te garanderen voor huizen en bedrijven rond Aruba. ELMAR heeft meldingen ontvangen van individuen die pikhouwelen gebruiken om ondergronds te graven, waarbij ze vergeten dat ze zichzelf mogelijk blootstellen aan elektrische gevaren.

Pogingen om met pikhouwelen in de grond te graven zonder de kaart van de kabels brengen aanzienlijke risico's met zich mee, niet alleen voor de persoon die de handeling uitvoert, maar ook voor de algemene gemeenschap. Om te beschermen tegen deze gevaren adviseert ELMAR perceeleigenaren om geen pikhouwelen te gebruiken voor graven. In plaats daarvan raden we aan alternatieve oplossingen te gebruiken zoals zandzakken, gewichten of stenen die geen graven in de grond vereisen.

De afbeelding hier is niet van Vondellaan, maar dient ter illustratie van de ondergrondse kabel.

Voortgang bij hervormingen...Maakt geen indruk...

Afgelopen week heeft de staatssecretaris belast met Koninkrijkszaken de Tweede Kamer een update verschaft van de staat van samenwerking met de autonome eilanden, in het kader van het Landspakket. De Nederlandse bewindspersoon toonde geen groot optimisme waar het de voortgang in de samenwerking betrof, die al meer dan drie jaar loopt. Alhoewel zij milder was in haar opinie over de samenwerking met Aruba moet toch worden gezegd dat het gebrek aan implementatiecapaciteit zich ook hier doet gevoelen, naast de voorkeur van lokale politici om de krenten uit de pap te halen waar het hun eigen prioriteiten betreft; een algemene trend hierin dus.

Dit hoeft natuurlijk geen probleem te blijven maar het is opmerkelijk hoe elke keer weer aan Nederlandse zijde de verrassing en irritatie naar boven komt wanneer men wordt geconfronteerd met dit soort problemen. Soms betreft de wrevel het ontbreken van bepaalde wetgeving, een basisvoorwaarde om op effectieve wijze te kunnen optreden als overheid, waardoor achterstanden worden veroorzaakt in de uitvoering. Het lijkt erop dat elke Nederlandse regering steeds weer dezelfde teleurstelling blijft reproduceren vanwege de situatie op de eilanden, die zo verschillend is van die in het moederland. "Welkom in de realiteit van een Caribisch land", zouden we willen zeggen en zorg er alstublieft voor dat in Den Haag de kennis en ervaring in de omgang met de eilanden wordt bewaard en door-

gegeven. Het geregeld rouleren van ambtenaren, in een land als Nederland een goed organisatorisch principe, pakt in de samenwerking met de eilanden verkeerd uit. De andere kant, lokale politici en ambtenaren, werken met veel meer gebundelde ervaring en zijn heel goed in het benutten van de factor tijd in hun voordeel. In de communicatie met de eilanden is het relatief makkelijk om tot akkoorden te komen over doel en principes van een hervorming, maar in de praktijk blijken de meeste lokale politici, niet allemaal, meesters in het niet laten slagen van de onderneming. Er worden prachtige woorden gesproken over verandering en hervorming, maar de moeilijke beslissingen nemen die nodig zijn om de afgesproken veranderingen te bewerkstelligen, dat is een heel ander verhaal. En dit zien we terug in de manier waarop is omgegaan met bepaalde thema's, zoals de invoering van een nieuw managementsysteem voor evaluatie en promotie van ambtenaren. Het is in feite enigszins komisch om te praten over een 'nieuw' systeem want het oude mag eigenlijk niet de naam hebben van een waarderingssysteem. Als men nu mag veronderstellen dat iedereen met twee gram gezond verstand akkoord zou zijn met een modern evaluatiesysteem dat werk maakt van het belonen van goed professioneel werk, dan blijkt dat dit niet zo is. De weerstand komt niet alleen van de vakbonden die de ambtenaar vertegenwoordigen, maar ook binnen het apparaat is de ondersteuning van de hervorming op z'n best gedeeltelijk te noemen, hoewel die voor het eerst in de geschiedenis een objectievere en

correcte evaluatievoor de ambtenaar zal brengen. Maar daarmee is de oude gewoonte van het zoeken en verkrijgen van politieke goedkeuring als belangrijkste criterium voor promotie, niet geheel verdwenen. Bovendien stuit men op de realiteit dat zelfs de departementen die de hervorming moeten dragen, geherstructureerd moeten worden en opnieuw bemenst met professioneel personeel, want anders is mislukking het enige tastbare resultaat. En wat zien we de lokale regering doen? Er wordt plotseling aangekondigd dat met ingang van 1 januari 2023 het nieuwe evaluatiesysteem in werking treedt. Natuurlijk moest men daarna toegeven dat die datum nogal prematuur was, met het gevolg dat alles naar 1 januari 2024 werd verschoven. En nu we daar inmiddels zijn aangeland, blijkt nu plotseling dat nieuwe wetgeving noodzakelijk zou zijn. Welnu, heeft men in de tussentijd zitten slapen of worden hier spelletjes gespeeld? Nu kan men veronderstellen dat alles doorschuift naar 1 januari 2025, met de te voorzien gevolgen... In principe is de hele zaak nogal simpel: met een meer professioneel en rechtvaardig systeem is het de politicus die zijn/haar greep op het apparaat op de aloude wijze verliest en daarmee de mogelijkheid om dit te kneden naar eigen inzicht moet opgeven. Het vergt enige wijsheid en een denkwijze op een ander moreel niveau om de hervormingen niet alleen toe te staan maar die zelfs te steunen en te promoten. We zien geen reden voor optimisme om deze wijsheid bij het merendeel van onze politici tegen te komen.

Iets soortgelijks heeft ook plaatsgevonden bij de hervorming van het belastingstelsel, die kennelijk halverwege is gestrand. De invoering van het Btw-stelsel zal geen doorgang vinden en dat maakt dat het grootste voordeel voor de burger, de mogelijkheid om de lokaal gegenereerde inflatie inde hand te houden, waarbij nota bene de huidige omzetbelasting (BBO) juist de belangrijkste factor is met diens cumulatief karakter, nu op 7% voor elke schakel, zo goed als onmogelijk is gemaakt. We hebben er begrip voor dat de belastingdienst vooraf zou moeten zijn hervormd om de nodige instrumenten te hebben om de hervorming te kunnen dragen. Maar we zijn al drie jaar onderweg en er wordt nu gezegd dat dit eerst moet gaan gebeuren? Bovendien zien we tot op heden niets van een verdere versimpeling van het systeem, met verschillende belastingvormen die weinig opleveren en veel menskracht kosten. Er is geen enkele duidelijkheid of er wel een vervolg zal zijn op wat tot nu toe aan hervorming heeft plaatsgevonden en het lijkt erop dat de regering van Aruba dat prima vindt. Ongetwijfeld zal er gewezen op een aantal positieve punten zoals de invoering van een mededingingsautoriteit om een 'level playing field' te stimuleren. Maar men mag niet vergeten dat de grootste bijdrage aan een gelijk speelveld juist moet komen van een overheid die ophoudt met het uitdelen van politieke gunsten door het blijven hanteren van een niet transparant belastingstelsel. Er ontbreekt nog heel wat om te kunnen spreken van zinnige hervormingen.

Twee verdachten zijn gearresteerd in verband met een beroving van een vrouw op Eagle Beach

Op maandag 15 januari brak het nieuws uit dat een vrouw was beroofd en neergestoken met een mes in het gebied van Eagle Beach. Met betrekking tot deze zaak heeft de politie gisteren gemeld dat 2 personen zijn aangehouden.

Op woensdag, in de vroege ochtenduren, heeft het Overvalteam (TBP) samen met het Arrestatieteam een gerechtelijke inval

uitgevoerd in de Amandelstraat.

Dit is gerelateerd aan de zaak van de beroving van een vrouw die in de buurt van Eagle Beach liep en op een gegeven moment werd beroofd en neergestoken. Bij de actie van gisteren in de vroege ochtend waren ook de K-9 Eenheid en het Flex Team aanwezig, waarbij twee verdachten zijn aangehouden in deze zaak. De verdachten zijn

aanvankelijk geïdentificeerd als S.C.T., geboren op Aruba, en M.F.L.S., geboren in Colombia. De Arubaanse politie sluit niet uit dat er in de komende dagen nog meer arrestaties zullen plaatsvinden.

Op maandag 15 januari, 's avonds rond 11:58 uur, ontving de politie een melding dat een vrouw was beroofd en neergestoken bij Paradise Beach Villas. Ze stuurden patrouilles naar de locatie, evenals een ambulance.

Toen de patrouille ter plaatse arriveerde, troffen ze het slachtoffer aan, dat verklaarde dat ze aan het joggen was toen een man met een mes op haar afliep en probeerde haar te beroven. Tijdens het incident probeerde ze de aanvaller af te weren, en op een gegeven moment stak de aanvaller haar neer. Volgens rapporten was de verdachte volledig

in het zwart gekleed. Daarna vluchtte hij in noordelijke richting en mogelijk ontsnapte hij in een glanzendgekleurde auto. De overvaller slaagde erin haar mobiele telefoon te bemachtigen. Toen de ambulance ter plaatse arriveerde, kreeg het slachtoffer medische hulp en werd later naar het ziekenhuis vervoerd.

Het Overvalteam arriveerde ter plaatse samen met de technische recherche om het onderzoek

voort te zetten. Ook het Slachtofferhulp-team arriveerde om het slachtoffer bij te staan.

Op sociale media zijn verschillende reacties van gebruikers te zien die aangeven dat "Aruba niet meer hetzelfde Aruba is als vroeger om 's avonds laat te gaan joggen, noch is het veilig." Een gebruiker schreef dit en gaf daarmee zijn mening over het incident.

Parlementair Mc William:

“Minister moet stoppen met leugens, regering heeft besloten geen omzetbelasting in rekening te brengen bij Curoil”

(CuracaoChronicle) - Giselle Mc William, Lid van het Parlement voor de MAN/PIN-partij, heeft haar zorgen geuit over de publieke verklaringen van de Minister van Financiën met betrekking tot de belastingschuld van Curoil van meer dan 80 miljoen aan de overheid. Het schijnbare voornemen van de regering om Curoil vrij te stellen van haar verplichtingen heeft consternatie veroorzaakt in de gemeenschap. Echter, volgens Mc William, verdraait de minister opnieuw de waarheid en misleidt hij het publiek.

De Ministerraad heeft een principiële beslissing genomen en de petitiebrief van Curoil doorgestuurd naar zowel de Wetgevende Juridische Zaken (WJZ) als de Belastingzaken Sector voor advies. Gezien de lopende onderhandelingen

voor een nieuwe exploitant op korte termijn, had er een conclusie moeten worden bereikt, vooral met betrekking tot de impact van het betalen van invoerrechten op de betreffende producten. Als gevolg hiervan heeft de regering haar juridische afdeling opdracht gegeven om een wetswijziging voor te bereiden, waarbij een tarief van 0% wordt gegarandeerd voor alle producten die Curoil moet importeren.

In een brief gedateerd 16 september 2019, gericht aan de Ministerraad, verzocht Curoil om het handhaven van het 0% invoertarief dat wordt toegepast op LSD en ULSD voor alle andere brandstofproducten vanwege het niet-operationeel zijn van Pdvs/ISLA in onze raffinaderij.

De Douaneadministratie merkte op dat de officiële terugwerkende kracht

van de wijziging van de belastingwetgeving niet was ontvangen en bleef Curoil factureren voor invoerrechten op alle benodigde producten. Curoil betaalde deze niet, in overeenstemming met het principiële besluit van de Ministerraad. Bovendien werden

deze facturen niet doorgestuurd naar het Bureau Telecommunicatie en Post (BTP) door de Douane voor opname in de brandstofprijsberekeningen voor de lokale markt.

Het is essentieel om op te merken dat de invoerbelasting op geïmporteerde brandstof voor lokaal verbruik al meer dan 100 jaar niet heeft bijgedragen aan de inkomsten van de overheid. Daarom is er geen sprake van "verlies" aan overheidsinkomsten.

De MAN/PIN-partij dringt er bij Kabinet Pisas 2 op aan om de juridische afdelingen (WJZ en Belastingzaken) te laten samenwerken met de douanechef, die al sinds 2019 aan de gevraagde wetswijziging werkt via een kennisgeving. Ze moeten de wetswijziging binnen zes maanden aan het parlement voorleggen, zodat deze met terugwerkende kracht vanaf 2019 van kracht wordt.

(CuracaoChronicle) - Minister van Financiën Javier Sylvania drukt omstreden hervormingen in de goksector door zonder goedkeuring van het parlement en ondanks ernstige bezwaren van de Sociaal-Economische Raad (SER) en de Raad van Advies. De Gaming Control Board (GCB), die

niet bevoegd is volgens de huidige wetgeving, heeft al de eerste vergunning verleend aan White Star BV, een dochteronderneming van de Rhino Entertainment Group. Deze acties roepen vragen op over de wettigheid van de acties van de minister en de voormalige toezichthouder.

Minister Sylvania negeert het parlement en adviesorganen bij hervormingen in de goksector

De Raad van Advies heeft verklaard dat het ontwerp van de nieuwe Landsverordening op de Kansspelen (LOK) niet in overeenstemming is met constitutionele principes en de vereiste financiële onafhankelijkheid van een kansspelautoriteit in gevaar brengt. Een heroverweging van het heffings- en inningsstelsel is noodzakelijk voor een samenhangende uitvoering. Deze fundamentele bezwaren vereisen een grondige wijziging van het ontwerp van de wet, aldus de Raad.

Ondanks dat de LOK nog steeds wacht op goedkeuring van het parlement, heeft de GCB stappen ondernomen door licenties en digitale zegels te verspreiden onder online casino's. De acties van zowel de minister als de

GCB wijken af van de gebruikelijke procedure en wetgeving, wat het vertrouwen in het wettelijke en parlementaire proces ondermijnt.

Cedric Pietersz, de recentelijk benoemde directeur van de GCB, spreekt over een "transformatieve periode" voor de Curaçaose goksector en benadrukt het belang van Curaçao als een toplocatie voor kansspelen. Echter werpen de voortijdige acties van de GCB en het negeren van parlementaire en adviesorganen een donkere schaduw op deze transformatie.

Het uitgeven van de eerste licentie aan White Star BV en het uitreiken van drie digitale zegels aan andere gokbedrijven, zelfs voordat de nieuwe wetgeving

wordt aangenomen, opent de deur naar verdere juridische en administratieve complicaties. Dit benadrukt de noodzaak van een transparante en juridisch solide aanpak bij het hervormen van de goksector.

Deze situatie vraagt om onmiddellijke aandacht en actie van het parlement en andere relevante autoriteiten om de integriteit van de gokwetgeving van Curaçao te waarborgen en het vertrouwen in overheidsinstanties te herstellen. Het is cruciaal dat de minister en de GCB hun aanpak heroverwegen en nauw samenwerken met het parlement en adviesorganen om een legitiem, eerlijk en effectief regelgevend kader voor de goksector op Curaçao te ontwikkelen.

Toename van berovingen gericht op toeristen op Curaçao: 68 meldingen in 2023

(CuracaoChronicle) - In 2023 hebben 68 toeristen meldingen gedaan van berovingen op Curaçao, een zorgwekkende trend die de veiligheid van bezoekers op het eiland in gevaar brengt. Deze cijfers werden bekendgemaakt door parlementslid voor de coalitiepartij MFK, Ramon Yung, die de aandacht vestigde op de veiligheidssituatie op het eiland.

Naast toeristen meldden ook 215 bewoners incidenten van berovingen, waardoor het totaal op 283 gevallen komt. De meeste meldingen van berovingen

van toeristen deden zich voor in populaire toeristengebieden zoals Bapor Kibra, Bullenbaai, Penstraat, Skaloweg, Pietermaai en Bredestraat Otrobanda. Deze gebieden trekken jaarlijks veel bezoekers aan en zijn cruciaal voor de toerismesector van het eiland. De meldingen van berovingen in 2023 maken deel uit van een breder patroon van criminaliteit op het eiland. Yung presenteerde een overzicht van de criminaliteitsstatistieken van de afgelopen jaren, waaruit blijkt dat hoewel het aantal moorden is afgenomen sinds 2017, het aantal berovingen fluctueert. In 2017

registreerde Curaçao 482 berovingen, een aantal dat in de daaropvolgende jaren varieerde, met 169 gevallen in het afgelopen jaar.

Yung benadrukt het belang van preventieve maatregelen en een gerichte aanpak om de veiligheid van zowel bewoners als toeristen te waarborgen. "Het is cruciaal om te analyseren waar de concentraties van criminaliteit zich bevinden, zodat we effectiever kunnen ingrijpen," aldus het parlementslid. Hij benadrukt ook het belang van economische groei als middel om criminaliteit te verminderen, maar merkt op dat in

tijden van financiële beperkingen vaak een toename van criminaliteit, waaronder berovingen, wordt waargenomen.

De discussie over de veiligheid van toeristen is niet nieuw. Eerder werd opgemerkt dat er een gebrek is aan controle en veiligheid op bepaalde toeristische plekken. Yung pleit voor samenwerking met belanghebbenden om de veiligheidssituatie voor bezoekers te verbeteren: "We moeten ons niet alleen richten op economische groei, maar actief samenwerken met alle betrokken partijen om onze toeristen een veilige ervaring te bieden."